

ARADI KÖZLÖNY

Főszerkesztő és igazgató:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD 55. évf. 108. szám
1940. május 16., csütörtök

Felolvasó-szerkesztő:
SZ. JAKAB GEZA

Laptulajdonos: „Aradi Közlöny lapkiadó r. t.” — Törvényszéki bejegyzési szám: 10/1-1938.

Ez a történelem...

„A világtörténelem legnagyobb ütközete”. „Pán-célos, motoros hadtestek soha nem látott hatalmas ütközete” — jelentik a távirati irodák és Európán messze túl, ugyiszlólván az egész világ visszafóított lélegzettel figyel a harcok eseményeire, ahol százezrek sorakoznak csatarendbe és írják a történelem újabb, ismét vérrel írott fejezetét. A nap minden órájának minden percében olyan értékek válnak semmivé, amelyeknek emlegetése már-már közhellyé vált és amelyekről mégis érdemes beszélni, mert döntő tényezői a nagy viadalnak. Szorongó szívvel figyeljük a harcok eseményeit és közben, ugy mellékesen elolvassuk azt is, hogy az izgalomhullám hatása alatt valóságos elásláz lett urrá a newyorki tőzsdén, hogy a svájci tőzsdék felfüggesztették működésüket, hogy Belgiumban moratórium lépett életbe, vagy azt, hogy az egyes államok aranykészlete nyugtalan vándorként kóborol a nemzetközi gazdasági élet országútján. Pedig ezek a hírek is harcokért jelentések, megnyilatkozások annak a küzdelemnek, amely a fegyveres mérkőzés alapját képezi. Ha kevésbé nyíltan megnyilatkozáshalban a politikai és hadászati események árnyékába húzódnak is, tovább folyik a gazdasági élet harcjátéka, a termelési erők küzdelme az érvényesülésért.

Vér és arany — a történelem épületének ragasz. tányaga örült kavargásban érvényül ismét, hiszen a korszerű háború minden szakkifejezése: vasbeton, repülőgép, harciócska, előternyő; mindez csak a kifejezés, új képlet az emberiség történetében. A lényeg változatlanul azonos: vér és arany, vér és arany. Elválaszthatatlanok egymástól, utjaik közös, egyik a másik szolgálja, egyik az eszköz, másik a cél és a kiöntött vértől — látszólag — csak fényesebbé válik, csak kívánatosabbá, új áldozatokra halszólbóbbá az arany. Csengésének ezer változata, hangjának ezer zöngéje úgy tűnik az élet értelmét jelenti s a hajsza, amely utána follik, tarka köntösben eljászott szomorujáték. Ez a történelem.

Most, hogy úrra élő emberáldozatok hullanak az anyaföldre, hogy beteljesedik az, amit leidezött, most mégis menekül az arany. Menekülni akar, amikor az érette való versenyfutásban reng a föld, szilárd pontot keres, elpartol azoktól a gazdasági tényezőktől, amelyeknek értéket kölcsönzött, elvonja fényét, amely ott csillogott hűséges szolgálóinak szemében — az arany menekül. Maga sem tudja, hová merre; futni akar a tüzeséből, amely megolvashatja, a pusztulásból, amely végzetét jelentheti. S annál nyugtalanabb, minél kevésbé mutatkozik ki.

Pedig ebben a viharban, ebben a magatellidézte tombolásban egyre kevesebb valószínűsége látszik a menekülésnek. Ugy látszik, nincs hová futni, mert a pusztulás, a rombolás géperőre kapott üszlőne nem ismer távolságokat, árnyéka beborítja az egész földet s a viharógóltól messze fekvő tájakon is rengésbe hozza a talajt. Nincsenek távolságok megszünt az eldeklenség, vagy éppen közömbösség lehetősége és hogy ez mennyire így van, mi sem bizonyítja jobban, mint Amerika példája. Hiszen az Újvilág partjait is egyre hevesebben ostromolják az eseményhullámok, a légkör telve az izgalom feszültségével és az arany körül fonódó gazdasági érdekek kusa szövetségére behalózza az egész világot.

Menekül az arany. De hová meneküljön a veszélybe sodródott emberi élet? Merre mutatkozik ki a menekülő élet számára, amikor mindent elönt és elsodor a véráradat? Az arany legalább megkísérlelheti a szabadulást, de azok, akik ezzel kötődnek, a tehetetlenség (örvényének hatása alatt) úgy zuhannak a nehéz verejtékkel kivívott nyugalmi helyzetből, mint a szabadon eső kő, helytállanak és szembenéznek a viharral.

És mégsem árulás mégsem gyűlöletes futás az, ami a világtőzsdék izgalomában, az értékméntés lázában megnyilatkozik. Sőt, a jobb jövő ígérének felcsillanása ez. Mert az arany csak jelkép, megtestesítője azoknak a gazdasági erőknek, amelyeket nem lehet letiporni, nem lehet megsemmisíteni, mert a társadalom alapvető feltételeit jelentik. Ami most történik, csak azt bizonyítja, hogy zsákutcába vezet a gazdasági tényezők egymással való áldatlan küzdelme. Az igazolja, hogy nincs az a vagyon, nincs az a tőke, amely meg ne sérülne a háború csapásaitól. Az arany, az emberi termelési erő, munkaközpont, alkotó szellem eszéke, menekül ebből a súlyos helyzetből, menekül a halál birodalmából, mert az életet keresi.

Ha bokáig gázolunk is a gondokban, ha körülöttünk mindenütt emelkedik a szenvedés áradatának szintje, mégis biztos, hogy van kiút és hinni kell, hogy ez az út magasba ível majd a pusztulás világa fölé... (b. k.)

Sedan környékén és a Maas mentén folyik az új háború legnagyobb csatája

A német csapatok bevonultak Hágába — Folytatódnak Olaszországban a szövetségesek elleni tüntetések

Megszűnt Svájc és Németország között a vasúti forgalom

Hága (Rador.) Winkelman tábornok, a holland hadsereg főparancsnoka kiáltványt intézett a holland néphez a fegyverletétel ügyében. A kiáltvány a következőket tartalmazza:

— A fegyverletételt május 14-én, a késő délutáni órákban határoztuk el, amikor nagyszámú ellenséges csapatoknak sikerült áthatolni a Molder-tavon, amikor Rotterdamot elfoglalták és ennek következtében az ország szíve felé megnyitottak az utak és a vízművek mögött álló holland csapatokat az a veszély fenyegette, hogy háttámadják őket. Ilyenformán minden ellenállást fel kellett hagyni. Az Angliában működő holland kormány határozata folytán a hadállapot Hollandia és Németország között továbbra is fennáll. A holland főparancsnok kiáltványára csakis a szárazföldi csapatokra vonatkozik, a zeelandi tartományban külön küzdő csapatok kivételével és nem vonatkozik ez a tengeri haderőre.

London (Rador.) Vilma királyné kedden este közvetlenül Winkelman tábornok ismeretes kijelentése előtt kiáltványt intézett a holland néphez. A kiáltványban bejelentette, hogy a királyi ház és a kormány tagjai Londonba tették át székhelyüket és a további katonai döntéseket teljhatalommal a holland haderők főparancsnokságára bízta. Annak a reményének adott kifejezést, hogy Isten segítségével sikerül visszakapni Hollandiát.

Zeeland tartományban a holland csapatok tovább harcolnak

Brüsszel (Rador.) A Havas ügynökség jelent: Kedden este 8 órakor a holland rádió Winkelmann holland főparancsnok felhívását közvettette. Illetve azt a parancsát, amelyet a hadseregnek adott ki, hogy Rotterdamnál és Utrecht-nél szüntessék be a harcot a további vérontások elkerülése céljából.

Berlin. A DNB jelent: A holland főparancsnokság Rotterdam megadása, valamint a további német hadisikerek hatása alatt parancsot adott a holland haderőnek a fegyverletételre. Csak a Zeeland tartományban lévő holland csapatok harcolnak tovább; de ellenállásuk csak néhány napig tarthat. Ezzel a Németország ellen Hollandia részéről kihívott háború befejezettnek tekinthető.

A holland hadseregnek adott fegyverletételi parancs kiadását francia részről is megerősítik.

Német csapatok bevonulása Hágába

Hilversum. Az itteni rádióállomás közli, hogy a német csapatok szerdán reggel 5 óra 35 perckor bevonultak Hágába.

Berlin. (Rador.) Szerda reggel fél 8 óra a német rádióállomások az egyes hírszolgálatok után állandóan felhívást intéztek Belgiumhoz francia és flamand nyelven, hogy adja meg magát és kövesse Hollandia példáját. A felhívásban a német rádió emlékeztetője idézi a belga népek a mostani hadműveletet kiörésekor közzétett német memorandum ama megállapítását, hogy

Németország Belgium területi sérthetetlenségét tiszteletben tartja.

A Német Távirati Iroda harcéri jelentésében részletesen ismerteti a helyzetet és többek között a következőket mondja: A nyugati hadműveletet áttekintése során megállapítható, hogy az eddigi események szerint a franciáknak és angoloknak nem sikerült a holland szövetségeseket támogatni.

Ugy a holland, mint a belga hadseregeket visszavetjük úgy, hogy a németek most már az angol-francia főerőkkel jutnak érintkezésbe. Számítani lehet rá, hogy a nagyobb harcokra most kerül a

London. A Reuter távirati iroda jelent: Vilma holland királynő nyilatkozatot juttatott el a sajtóhoz, amelyben kijelentette, hogy neki és a kormánynak Londonba kellett távoznia, ahol azonban csak addig maradnak, amíg arra feltétlenül szükség van. A kormány Angliában működik és nincsen szándékában lemondani.

— Bizunk Isten segítségével — hangoztatja a királynő — és gondoljunk a történelmi múlt példájára, amikor a holland uralkodóházak és a kormánynak el kellett hagyniuk országukat, de ahová minden alkalommal győzelmesen visszatértek. Bizom a boldog jövőben, Szeretett hazánkért mindent megteszünk, ami hatalmunkban áll. Isten áldja meg Hollandiát. (Rador.)

Súlyos harcokra van kilátás, amelyek ele azonban bizalommal tekint a német népre.

A Führer főhadiszállása közli a legfőbb védelmi főparancsnokság jelentését: Hollandia megadta magát miután nem tudott eredményesen védekezni a kétségtelen fölényben lévő szárazföldi és légi haderőkkel szemben. Belgiumban hadosztályaink, amelyek a visszavonuló ejlenséget üldözik, elérkeztek azok állásai elé.

Namur és Givet között átkeltünk a folyón és annak nyugati partján visszavertük a francia motorizált csapatok támadását.

A német légi erő egységei is résztvettek a harcban és számos páncélos harciócskát semmisített meg.

Sedan környékét csapataink a légi erővel való együttműködés folytán benyomultak a Maginot vonal északnyugati meghosszabbított részébe.

A franciáknak ellenátadásai sikertelenek maradtak és súlyos veszteségekkel végződtek. A Saarvidék hadszínterén Hans Schöne főhadnagy egy gyalogezreddel kitüntette magát az egyik előretolt

fontos támaszpont elleni támadás során. A légi haderő hadműveletét tegnap érték el tétőpontjukat az ellenséges vonalak mögötti utak és vasútvonalak erőteljes bombázásával, ugyszintén az állomások elleni támadásokkal.

Az ellenség megkísérelte, hogy jelentős légi egységek harcbevetésével megakadályozza tevékenységünket.

Az egyik körzetben hatvan angol és francia repülőgépet löttünk le és

az ellenség összes vesztesége március 14-én mintegy 200 repülőgép.

Ebből 170-et légi harcban, 17-et jéghárító tüzéségünk lött le, a többiek a földön semmisítettük meg. Harmincöt gépünk nem ért vissza kijárási pontjára. Amint korábban jelentettük, kétcirkáló és egy torpedóromboló bombatalálat ért és elsüllyedtek. Egy másik cirkáló súlyosan megrongálódott, ugyszintén egy 29 ezer tonnás kereskedelmi hajó is. Narvik környékének védelméért a harc tovább folyik.

Namur két erődjét elfoglalták

A Német Távírási Iroda jelenti, hogy a Maas folyó nyugati partján már május 13-án elesetek a Lantin és a Lancien erődök, a Janoremonti erőd pedig a nehéz tüzéség ágyúzása következtében beszüntette a tüzet. Anamuri vár két erődjét is elfoglalták.

Az a hadtestparancsnok, akinek vezetése mellett Lüttichet a német csapatok elfoglalták, tegnap megtekintette a város helyőrségét és köszönetet fejezte ki a csapatoknak. Egyes erődök még a belgák kezében vannak és egész nap lötték a fejjegvárát, valamint a város északi részét. A citadellában mintegy ezer belga hadifogoly tartózkodik. A németek a bombázás következtében nem szenvedtek.

A Német Távírási Iroda jelenti: A nyugat-németországi védetlen városok elleni katonai szemponthól teljesen alaptalan bombatámadások az elmúlt éjjel csakis polgári személyeket öltek meg. Linsben egy bombatalálat szétrombolta egy házat és 9 személy esett az ellenséges bombák áldozatául. Elhajították a bombák által egy gyógyszerárut és a gyógyszerész feleségét több bombaszíjank megölték. Essenben az ellenséges bombák 3 magánháza megsemmisítettek. Mersben 3 embert, köztük egy asszonyt megöltek és 2 polgári személy súlyosan megsebesült. Az Aachen elleni támadás során egy bomba az egyik lakóházra esett és egy gyermeket megölt.

Vilma holland királynő és kísérete Délafrikába utaznak

London. (Rador.) Smuts délafrikai miniszterelnök tegnap bejelentette a parlamentben, hogy Vilma holland királynő és kísérete Délafrikába fognak utazni, ahol húzamosabb időt töltenek. A királynő Holland-Indiába akart utazni, azonban az angol kormány ezt elle-

nezte. A brit kormány azon az állásponton volt, hogy a Hollandiának nyújtott angol segítség ellenértékeképpen a királynő vegye rá a délafrikai angolellenes burokat, hogy álljanak Anglia oldalára. Ezt a célt szolgálja a királynő délafrikai útja. A kormány a királynő lakóhelyéül Johannesburgot vagy Pretoriát ajánlotta fel. Először Fokvárosról volt szó, de a királynő ezt azzal utasította vissza, hogy nem kívánhatják, hogy az egykor holland

Továbbra is tennáll a hadiállapot Hollandia és Németország között

London. (Rador.) A Reuter-ügynökség jelenti: Az alatt, amíg a németek tárgyalásokat folytatnak Hollandia legnagyobb részének megszállása céljából,

a belgák ellenállása és a szövetséges csapatok ellenállásai mind nagyobb méreteket öltenek. A zeelandi holland csapatok tovább folytatták a harcot és a németek jelentése szerint ezek már nem állanak a holland főparancsnok vezénylete alatt.

A londoni holland követség hivatalos közleménye megállapítja azt a tényt, hogy a hadiállapot Hollandia és Németország között továbbra is fennáll. Winkelmann tábornok jelentette, hogy Rotterdam városa és több más város is rendkívül sokat szenvedett és 10 ezer holland katona, valamint polgári személy esett el a harcban és a légítámadások során. Ezen tények miatt hoztam meg határozatomat — jelentette ki a tábornok.

Rádió értesítették Ribbentrop külügyminisztert a holland fegyverletételről

London. (Rador.) Weniger tábornok, a hága német követség légügyi attaséja a hilversum holland rádió útján három üzenetet küldött német nyelven és felkérte a hallgatókat, hogy ezeket továbbítsák a német hatóságoknak. Az első üzenetet Ribbentrop kül-

Erelmeszesedés, magas vérnyomás, gyomorbántalmak máj és vesebajok ellen:

Lithines Vichy Tillat

az egyedüli gyógyszer.

A francia Vichy-torrás gyógyvizet tartalmazza

gyarmaton települön le. Az angolok ugyanis 1906-ban annektálták Fokvárost.

Angliában folytatja működését a holland kormány

London. (Rador.) A holland kormány máától kezdve Londonban fejt ki működését és a londoni holland követ kijelentése szerint a kormányt külön várost jelölnek ki majd Angliában épp úgy, mint a lengyel kormány számára Franciaországban. Angerst jelölték ki.

ügyminiszter számára küldötte és ebben bejelentette, hogy kedden este 7 órakor a holland hatóságok értesítették őt arról, hogy a holland haderő a zeelandi tartomány csapatainak kivételével megadta magát. Winkelmann holland tábornok megbízott küldetését követően Hágába, ahol a rend és biztonságot illető kérdéseket megbeszélhetik. A második üzenet szerint Zeeland tartománnyal az összeköttetés megszakadt. Néhány per múlva leadták a harmadik üzenetet, amely a következőket tartalmazza: A német léghaderő főparancsnokához! Sürgős! A holland főparancsnok értesített, hogy dacára annak, miszerint a holland hadsereg este 7 órakor letette a fegyvert, Holdert este fél 9 órakor a német haderő bombázta.

Az U. S. A. követével tanácskozott a francia kormányelnök

Páris. (Rador.) Paul Reynaud szerdán kihallgatáson fogadta Bullitt-ot, az amerikai Egyesült-Államok követét s Ronald Campbell brit követet. A kora délutáni órákban ugyancsak kihallgatáson jelent meg Kleffens holland külügyminiszter, Dyshoorn holland nemzetvédelmi miniszter és Welter holland gyarmatiügyi miniszter is.

Hírnévo

Irtá: Jean Meyrial

Wegener Albert, a világhírű hegedűművész, Newyorkban szédítő sikereit tetőpontján nem törődött csillagászati számokban kifejezett dollárszerződésével, hanem hajóra ült és elindult Svájcba. Haza. Wegener egyelőre semmi sem érdekelt, csak a kis svájci falu, ahonnan fiatal korában, negyven év előtt, elindult és ahova most ellenállhatatlan erővel vonzotta a honvágy. Ujra fogja élvezni a havasi világ végtelen távlatjainak, kristálytiszt levegőjének lelket üdítő hatását.

Wegener a legnagyobbak első sorában emlegetik, a neve fogalom volt a zenei világban és a közönség körében. De most csak arra gondolt, milyen boldogság lesz „otthon”, a szülőfalujában annak az egyszerű, romlatlan lelkű népnek a hódolatát fogadni. Milyen meglepetés lesz számukra, hogy a falu világhírű szülőltje hazajött és a körükben akár néhány napig megpihenni.

Maga sem értette, mi okozta, hogy negyven év alatt egyszer sem látogatott el haza, a falujába. Amíg a szülei éltek, néha elhozatta az öregeket Párisba, Bécsbe, Londonba és élvezte az örömeiket, hogy „világot láthattak”. Az apja a létáterméti, szép férfi volt, hőskölteményekben írják le olyanoknak a dajákát, amilyen még öreg korában is volt. Az igaz, hogy kevés egészségesebb és férfiasabb mesterség volt, mint az övé. A legelőkelőbb alpesi turisták csak úgy indultak el kockázatos hegymászásra, ha az öreg Wegener volt a vezetőjük.

Utóljára közveletlenül halála előtt járt nála Párisban és akkor a falujokról így nyilatkozott:

— Csendes, álmós hely, a modern fejlődés elmaradt. Ajj van idegenforgalma. Ha nem a Jungfrau vidékén volna nyáron át alpesi vezető, a falunkban akár aludhatnék egész éven át.

Azóta tizenkét év telt el és Wegener nem halott hirt a kis faluról.

Olyan várakozásteljes hangulatban szállt haza, mint amilyennel az iskolásgyermek első majálisára indul.

A hajón megismerkedett egy svájci házaspár-

ral. Beszélgetés közben említette, hogy hova utazik, de nem árulta el kiléjét és amint az ilyen futólagos fedélzeti ismerkedések első idejében szokott lenni, a nevé sem tudták. A férfi így szólott:

— Igen... ismert nevű község, ott született a híres Wegener.

A mesternek ismeretlen honfitársa ajkáról sokkal jobban esett ez az elismerés, mint a világ hatalmas nagyurainak árgadozó dicséretei, amiben annyiszor volt része. Nem sejtette eddig, hogy a kis falu az ő születése révén került a művelődés történetébe. Csak most érezte, hogy igazában mulasztást követett el, hogy sohase látogatta meg szülőföldjét.

Jölesett arra gondolni, hogy a kis falu polgárai milyen nagy érdeklődéssel kísérték figyelemmel a község szülőltjének életpályáját, nagy sikereit, amelyekről a svájci újságok is sokat írtak. Szinte rosszul esett neki, hogy eddig nem élvezte az egyszerű, derék emberek őszinte becsülésének és szeretetének jóleső melegét.

Igaz, hogy egyizben már gondolt arra, hogy bejelentje szülőfalujának a látogatását, de azután elejtette tervét és elhatározta, hogy ha valamikor tud magának annyi időt szakítani, hogy odutazhat, ismeretlenül, ahogy mondani szokták, „rangrejtve” fog a faluban megjelenni.

Amikor Bern közelében járt a vonat, a vele egy fülkében utazók egyike említette a nevét. Odafigyelt. Ez mondta:

— A Jungfrau vidékén jártam tavaly nyáron. Ott nem beszéltek az emberek másról, mint Wegener utótréheletlen mestéri tudásáról és egészen egyéni technikájáról.

Büszkeséggel töltötte el Wegener szívét, hogy szűkebb hazájában így emlegetik és újra lelkifurdalást érzett, hogy nem adott sohase módot a honfitársainak, hogy az ő annyira megcsodált technikáját közvetlenül élvezhessék.

Amikor a vonat szülőfaluja vasúti állomásánál megállt, nagy meglepetésben volt része. Nyoma se volt a kis állomási házikónak, amely előtt negyven év előtt a vonatra felkapaszkodott, hanem egészen modern, tágas pályaudvart talált a helyén nagy épületekkel, élénk forgalommal. A

feladott poggyászt egyelőre a pályaudvarra hagyta és elindult gyalog.

Az állomással szemben hatalmas méretű szálloda állt, előtte egy csomó autó. A hepenupás falusi főucca hejyén szép villasor épült és villamos szaladt végig az uccán. Olyan idegenjárás volt itt, mint akármelyik nagyvilági fürdőhelyen. Autóbuszok siklottak tova az úton, elegáns útlekek sorakoztak fel egymás mellett. Ugy látszik, divatba jött, mint sok más kis svájci falu.

Lassan végigment az uccán. Minden úgy hatott rá, mint valami álmom.

Az volt a szándéka, hogy a Medve fogadóban, a barátságos kis turistaszállóban veszi ki szobát, de ehelyett most elhatározta, hogy luxusszálloda között válogathatott. Csak a Szentháromság szobáról ismerete meg a mellékuccát, amelyben a családja háza állt. Kiváncsi volt, hogy mi lett a régi, kedves házikóból. Itt újabb meglepetés érte. Két új emeletes ház közt ott állt a kis földszintes házikó és a falán márványtábla volt a következő felirattal:

EBBEN A HAZBAN SZÜLETETT WEGENER.

Bekopogott az ajtón, öreg svájci atyafi jött elébe.

— Wegener lelkes tisztelője vagyok — mondta a mester —, megtekinthetném a szülőházát?

— Csak tessék bejebb kerülni — felelte az öreg —, sokan jönnek ide hasonló érdeklődéssel.

Végigjárta a házat, meghatótan nézte az ereklyeként otthagytott régi, kopott bútorokat. Bucszóul így szól az öreg svájchoz:

— Csodálom, hogy nem őrizték meg itt a hegedűt, amin Wegener gyermekkorában játszott.

— A hegedű...? — mondta az öreg csodálkozva, de azután megértette, hogy a látogató mire célozhatott és így folytatta:

— Érttem... Ön a fiatal Wegenerről beszél. Hallottam róla, hogy szépen hegedült. Az újság is írta róla. De mi itt az apja emlékéit őrizzük kegyelettel... az öreg Wegener Svájc leghíresebb alpesi vezetője volt. Ő találta fel a függőleges jégmezők megmászásának új módszerét, ami Svácnak világszerjé sok dicsőséget szerzett.

Heves harcok Sedan környékén a Maginot-vonal előtt

Páris. (Rador.) A Havas-ügvönkség jelentése szerint a Maas mentén megkezdődött a nagy összecsapás első csatája. A németeknek Hollandia, Belgium és Luxemburg elleni támadása az első három napon heves csatározásokra vezetett, de ezek az elővédek és háttérdek között folytak és céljuk az volt, hogy a visszavonulás alatt is feltartóztassák az ellen séget, amíg a francia és angol csapatok zöme megérkezik. A háromnapos időszakban a németek fokozatosan előnyomultak. Kint hadi tervük, amely most teljes egészében jelentkezik és a német hadműveletek klasszikus formájára emlékeztet. A támadás Liégetől északra és délre folyik, amelynek összekötő magva maga Liége városa.

Bevonultak Sedanba a németek

A déli német szárny látszik erősebbnek, amely sok gyalogos egységből és két páncélos hadosztályból áll. Ezeket előre küldték és át is keltek a Moselen. áthaladtak Luxemburgon és az Ardenneken. A páncélos osztagokat gyalogság és nehéz tüzérség követi. A németek előrehaladása nehézségekbe ütközött, tekintettel a visszavonulók által véghezvitt rombolásokra. Pontos értesülés a német oszlopok számáról és nagyságáról nem érkezett, de valószínű, hogy a déli német csapatok, amelyek a francia Ardennek felé tartanak, a leg-erősebbek.

Hét reggel óta a német osztagok a Mosel mentén Liégetől Sedanig mindenütt előnyomulnak. A németek megérkeztek a francia határra. Rendkívül heves harcokra kerül a sor az erődítménnyel előtt. A németek behatoltak Sedanba is. A város azonban az itt húzódó erődítménnyel kívül tekszik.

A földön folyó harcokon kívül nagy légi csata alakult ki.

Páris. (Rador.) Valamennyi párisi lap be számol a Liégetől a Moselig terjedő nagy ütközet különféle híreiről. Közlük, hogy a német támadás az egész vonalon fokozódó hevességgel folyik.

A francia nemzetvédelmi miniszter nyilatkozatát valamennyi francia lap részletesen közli. A francia katonai szakértők fontos tényezőnek tartják, hogy a szövetséges csapatok teljes erővel megjelentek Liégetől északra és keletre.

A Petit Parisien szerint a következő huszonnégy órában kifejődik a nagy csata. A cikk szerint a helyzet komoly, de még távolról sem drámai, mert a szövetséges csapatok még teljesen érintetlenek.

Május 15-én a következő francia hadijelentést adták ki: Belgium központi részében Gebloux környékén az ellenség tankrohamot intézett, amelyre válaszoltunk és visszavertük az ellenséges tankokat.

A Meuse partján Namurtól a Chiers-folyó összefolyásáig az ellenség fokozta erőfeszítéseit és itt a harc még tart. Az angol és francia légi haderők szoros együttműködésben nagy eréllyel léptek közbe. A front többi részéről nincs jelenteni való.

Felix Graf képviselő, mint egy gyalogsági század kapitánya, a Mosel melletti harcokban elesett. Tagja volt a kamara külügyi bizottságának és részt vett az 1914-es háborúban is.

Attól tartanak, hogy Páris felé indulnak a német csapatok

Róma. (Rador.) A Tevere a hadműveletek föl ir és megállapítja, nincs kizárva, hogy a német csapatok irányt változtatnak s Páris felé törnek elő.

A német hadicél láthatóan a holland és a belga tengerpart megszállása. A németeknek legalább 100 hadosztállal több egységet kell a nyugati arcvonalra küldeni, mint amennyi fellett a múlt világháborúban rendelkeztek. Valószínű, hogy a döntő küzdelmekre Észak-Franciaországban kerül sor.

A Messagero hangoztatja, hogy a holland és belga partvidékek német

kézbe kerülése következtében Anglia közvetlenül fenyegetve van.

Ez a fenyegetés, amely Angliát szíven találhatja, a legfontosabb esemény ebben a háborúban. A legközelebbi napokban, amikor a Maas-folyó mentén kifejődik a szövetségesek és a németek haderői között óriási csata, könnyen lehetséges, hogy Németország szíven találja Angliát, hogy megkísérelje a halálös dőfést.

Angol repülőgépek harca Sedan fölött

London. (Rador.) Az angol légügyi miniszterfium közlése szerint a brit léghaderő kedden résztvett a nagy Sedan melletti küzdelemben és e harcban a francia légi egységekkel működtek. A légitámadások a német csapatok és tankok ellen eredményesen végződtek. Egy ideiglenes és egy hajóhidat megsemmisítettek. Az angol repülőgépek legkevesebb 15 német gépet lőttek le. Néhány angol repülőgép elpusztult a harcok során, azonban néhány lezuhant gép személyzete megmenekült és visszatért a repülőterekre.

Norvégiából vezényelték német csapatokat a nyugati harcterre?

Bern. (Rador.) A Neue Züricher Zeitung stockholmi tudósítójának jelentése alapján közli, hogy Németország különböző csapategy

Ellentámadást kezdtek a szövetségesek

London. A brit légügyi miniszterium jelentése szerint Sedannal 150 szövetséges repülőgép támogatása mellett kezdődött meg a szövetségesek nagy támadása, ahol még mindig folyik az óriási arányú küzdelem, amelynek során a németek visszavonultak.

London. A brit későéjszakai hadijelentés szerint

az új csata Langveldénél kezdődött meg.

Angol hivatalos álláspont szerint a német repülővesztések a szövetséges veszteségek négyvörösét teszik ki.

Berlin. (Rador.) Illetékes katonai körök a következőket jelentették ki: A Namur-tól északkeletre lefolyó heves harcok során a kedden elfogott foglyok vallomása szerint az itt küzdő francia motorizált divízió teljesen megsemmisült a német harcikocsik támadása alatt s a német légi egységek bombázása alkalmával.

Atkelés a Maason

Berlin. A német hadvezetőség jelentése közli, hogy a véderő csapatai Namur és Givet között elérték a Maast, amely itt a Maginot-vonal meghosszabbítását képezi. Hangsúlyozzák azt is, hogy az ezen a vonalon tapasztalt erődítési munkálatokból megállapítható, hogy a francia és belga kormányok között a nagyvezérkarok közremű

Védelmi vonalára vonul vissza a belga haderő

Brüsszel. Belga részről hangoztatják, hogy a belga hadsereg nagy elszántsággal száll szembe a német támadásokkal, amelyeknek hatalmas ereje minden eddigi elképzelést felülmúl. Belga hivatalos körök is felhozzák azt a vádat, hogy a német léghaderő nem csupán katonai célpontok ellen intéz támadásokat és megemlíti, hogy például Antwerpenben is, a polgárság által lakott épületeket bombázták. „A németek támadásai során” — így szól a belga jelentés — „nem kímélik az emberanya got és már eddig is rendkívül súlyos veszteségeket szenvedtek, hiszen a lüttichi és namuri harcokban heves zárótűz és gépfegyvertűzés ellenére is harcbavetették gyalogságukat, úgy hogy egy-egy visszavert támadás után a német halottak ezrei borítják az állások előtti teret. A belga haderő az előre megállapított védelmi vonalra vonul vissza, a terveknek megfelelően, miközben két fontos feladatot valósít meg, amelyek egymással összefüggnek: fel kell tartóztatniok a német támadást és fedezniük kell a francia-angol csapatok felvonulását, amely még mindig tolvamatban van.”

A Havas-ügvönkség megállapítása szerint

az új csata Langveldénél kezdődött meg.

London. A brit későéjszakai hadijelentés szerint az új csata Langveldénél kezdődött meg. Angol hivatalos álláspont szerint a német repülővesztések a szövetséges veszteségek négyvörösét teszik ki. Berlin. (Rador.) Illetékes katonai körök a következőket jelentették ki: A Namur-tól északkeletre lefolyó heves harcok során a kedden elfogott foglyok vallomása szerint az itt küzdő francia motorizált divízió teljesen megsemmisült a német harcikocsik támadása alatt s a német légi egységek bombázása alkalmával.

A Havas-ügvönkség megállapítása szerint

az új csata Langveldénél kezdődött meg.

URANIA: mind a veze? Tel. 12-32. Ma szenzációs kettős premier!
I. „Gyllkol a dzsungel”
Izgalmas és véres harcok vadállatokkal és ember-
evőkkel. — Fő szerepben: JACK HOLT

ségeket vont vissza Norvégiából és azokat a nyugati hadszínterre küldte. A Norvégiából történő csapatvisszavonások a múlt hét szombatjára virradó éjszaka történtek meg. Több német csapatszallító hajót Oslo és a német kikötők között elsülvesztettek.

ködésével együttműködés állhatott fenn, már a háboru kitörése előtt A DNB különben már azt is jelent, hogy a német csapatok Középbeltumban elfoglalták Dinant és a franciaországi Sedant. A német vadászgépek 69 ellenséges vadászrepülőgépet lőttek le.

Páris. A Havas hírszolgálati iroda jelentése beszámol arról, hogy a német csapatok Namurtól délre átkeltek a Maason és hogy a német haderő állandóan nagy lendülettel, erős egységek harcbavetésével támad Sedan vidékén is érezhető a német hadvezetőség elhatározásának keresztülvételére irányuló nagy katonai nyomás, amelynek célja az áttörés. A Havas különben szóváteszt azokat az újabb vádakát, amelyek francia részről a német léghaderő tevékenységével kapcsolatosan felmerülnek és amelyek arról szólnak, hogy a német egységek szabad városokat, mennekül polgári lakosokat, vonatokat és általában nem katonai célpontokat támadnak. Ebből arra következtetnek, hogy a német hadvezetőség parancsot adott a légi erő követelésének a totális háboru megkezdésére. Ugyanekkor a német részről elhangzó hasonló vádakaj foglalkozva, a francia hírszolgálati iroda azt állítja, hogy a francia gének Freiburgban és más helyeken csak a városon átvonuló német csapatokat és katonai utánpótlási szerelvényeket támadtak, tehát katonai célpontok megsemmisítésére törekedtek. (R.)

a belga csapatoknak köszönhető, hogy a szövetséges haderő kedvező feltételekkel foglalkozhatta el állásait és így kiváló helyzetben indult harja meg hatalmas arányú ellentámadását.

A belga nemzetvédelmi miniszterium külföldben felhívta az összes 17—35 éves férfiakat hogy azonnal siessenek a zászlók alá. A közlemény hangoztatja, hogy Namur és Antwerpen erődítményei sértetlenek és minden ellenkező híradással szemben a lüttichi erődök is tartják magukat, egyben védőmű kivételével.

Közvetlen a Weygand-hadsereghez szállítják az amerikai repülőgépeket

Alexandria. Az utóbbi napokban Alexandria több száz amerikai repülőgép érkezett, ezeket a repülőgépeket az év elején rendelték meg a szövetségesek az Egyesült-Államokban.

Argentina szembeszáll Belgium és Hollandia iránt

Buenos Aires. (Rador.) Ortiz, Argentina köztársasági elnöke rokonszenvéről biztosította Vilma királynőt és Lipót királyt abból az alkalomból, hogy országaik szabadságáért és függetlenségéért harcolnak.

URANIA: mind a veze? Tel. 12-32.

3, 5, 7.15, 9.30

Ma szenzációs kettős premier!

I. „Gyllkol a dzsungel”

Izgalmas és véres harcok vadállatokkal és ember-
evőkkel. — Fő szerepben: JACK HOLT

II. „KATIA”

Danielle Darrioux Híradók!

Kétnapos tűzharó

Páris. (Rador.) Havas-jelentés szerint a német csapatok a legnagyobb hevességgel támadtak és nagy tömegeket vetettek harcba. A támadások során nagyszámu harckocsit támogatta a csapatokat.

Francia jelentés szerint a német csapatok a támadások során súlyos veszteségeket szenvedtek, különösen sok harckocsit pusztítottak el. A német támadást visszaverték.

A Maas Namur és Sedan környékén két nap óta tart a tűzharc. Az északról északra a németek megkísérelték, hogy a folyón átkeljenek. A német csapatok nyomása különösen két helyen heves: Dinantól északra, ahol a németeknek sikerült a Maas balpartjára átkelni, azonban csak két, vagy három helyen és másodszer.

Sedan vidékén, ahol jelenleg is folyik a küzdelem. A keddi heves támadás után a németek megvették a lábukat a Maas balpartján, ahol frontot alkotva 6-7 kilométert nyomultak előre Sedantól délre. A déli órákban azonban a francia csapatok ellentámadást indítottak, amely eredménnyel járt. A francia ellentámadást a szövetséges légihaderő támogatta.

A szövetséges légitraj bombázása még délután is tartott, sőt keddről szerdára virradó éjszaka is folytatódott. Sedan környékét füst, por és lángtengerbe borítva. A német csapatok vesztesége súlyos.

A holland hadsereg egyrésze Belgiumba vonult

Páris. (Rador.) A németeknek sikerült kedden Dinantól északra és Sedantól délre több ponton átlépni a Maas folyót.

A szövetségesek ellentámadása, amelyet a légihaderő erőlyesen támogatott, visszavonulásra kényszerítette az ellenséget és óriási veszteségeket okozott.

A harc tovább folyik.

A párisi holland követség jelenti:

A holland hadsereg egy részét Belgiumba szorították át.

Ezeket az egységeket haladéktalanul összegyűjtik és ezek fogják az új holland haderő magvát alkotni melynek létrehozatalát a Londonban lévő holland kormány elhatározta.

A Havas iroda jelenti: A német légihaderő három nap óta egyre kevesebb bombtámadást intéz a hadszíntér mögötti részek ellen. A német légitámadások kétharmaddal meghaladják a szövetségesek veszteségeit.

Hollandia a szövetségesek rendelkezésére bocsátja gyarmati nyersanyagforrásait

Páris. Az itt tartózkodó Van Kleffens holland külügyminiszter a következőket jelentette ki:

— Sem Hollandia, sem a kormány nem adták meg magukat. Folytatjuk a harcot a szövetségesek oldalán úgy emberanyaggal, mint hatalmas nyersanyagforrásokkal. Ázsiában és Holland-nyugatindianában büszkén leng a holland lobogó és nincs okunk, hogy a Csendes-óceán helyzet miatt aggódjunk. Zeelandban angol és francia segítséggel harcolunk tovább. Nekünk, hollandoknak tulajdonságunk a kitartás, amit most is megőrünk a végső győzelemig.

Wolter holland gyarmatiügyi miniszter ugyancsak nyilatkozott és kijelentette, hogy a holland hadi és kereskedelmi hajók Nyugatindianában biztonságban vannak.

Rotterdam fizető negyede elpusztult

London. A Times tudósítója jelenti, hogy Rotterdam világhírű üzleti negyede teljesen elpusztult. A vagyontérő bankok és áruházak valamint paloták romokban hevernek.

Brüsszelben marad a belga kormány

Brüsszel. (Rador.) A belga kormány nem hagyja el a fővárost. A minisztériumok negyedben megerősítik a védelmi intézkedéseket. Az utóbbi napokban eltöredés német katonák szálltak le a város több részében, de ezek közül sokat még nem lehetett elfogni.

Newyorkba szállították a svájci aranytartályokat

Bernből jelenti: A svájci állami jegybank aranytartályát, valamint érték-ét Newyorkba szállította. Svájcban elterjedt hírek szerint az állami jegybank példáját követve a három legnagyobb svájci pénzintézet is, ahonnan az aranytartályokat, valamint a különböző értékeket ugyancsak a tengerentúlra küldték.

Hitler köszönete a Hollandiában harcoló hadsereghez

Berlin. A DNB jelentése szerint Hitler vezér és kancellár kiáltványt intézett a hollandiai hadszíntér katonáihoz és ebben a legnagyobb elismeréssel és dicsérettel emlékezett meg a német katonák hősiességéről, amelyet úgy a szárazföldi, mint légiharcok során tanúsítottak. Kiáltványában hangsúlyozta, hogy a hollandiai hadszíntéren el-

ért katonai eredmények jelentőségét majd a jövő mutatja meg teljes mértékben. Hálásan tolmácsolta a szárazföldi és légihaderő tagjainak a német nép köszönetét és maga nevében a csodálatát.

Véletlenségből Antwerpennél olasz hajót bombáztak a németek

London. A „Coscolo” nevű olasz gőzös, amely Antwerpenből jött a holland nyugati tengerparton vesztegelt, ma délután vészjeleket adott le és sürgős segítséget kért. A szikratávíratban közölte, hogy bombatalálat érte és sülyedni kezd. A nyugati holland tengerpartvidéknek német repülőik által történt bombázása következtében érte a súlyos sérülés az olasz hajót.

Anglia ki akarja bérélni az ir kikötőket

Dublin. (Rador.) A DNB jelentése szerint az ir kormány cáfolata ellenére, mégis az a hír tartja magát, hogy az új angol kormány tervbevette a fontosabb déli és nyugati kikötők elfoglalását. Az angol kormány erős nyomást igyekszik gyakorolni, hogy „kibérelje” a háború időtartamára az ir kormánytól a fontosabb

Belgium folytatja a harcot

Brüsszel. A belga rádió ma este a kormány felhívását és egyben hivatalos nyilatkozatát közölte. Ez a következőként szól:

„Északi szomszédaink sajnálatos, tragikus és kényszerű meghódolása az ellenséges túlerővel, szemben, semmiben sem befolyásolhatja Belgium magatartását. A belgák angol és francia szövetségeseik oldalán tovább kitartóan és haláltmegvetően harcolnak. Belgiumot nem lehet és nem fogják legyőzni — mondja a hivatalos belga kormány nyilatkozat — és ügyünk igazságába vetett hittel a háború borzalmainak és szenvedéseinek ellenére, az előtünk álló veszedelmekkel dacolva is győzni fogunk.

Tokió érdeklődik Hollandia helyzete iránt

Tokió. (Rador.) A német távirati iroda jelenti: Az Asahi Sim Bum című lap arról számol be, hogy a holland követségnek egy megbízottja

Svajo és a német birodalom közt megszűnt a személyforgalom

Bern. (Rador.) A Havas jelentése szerint Svájc és a német birodalom között megszűnt a személyforgalom. Kivételet képeznek azok, akik diplomáciai utlevéllel utaznak.

Bern. (Rador.) Egy hivatalos jelentés rámutat arra, hogy a mozgósítás a legnagyobb gyorsasággal és rendben folyt le. A svájci csapatok éberrel vigyáznak úgy az ország belse-

Moszkva élénk figyelemmel kíséri a háború eseményeit

Moszkva. (Rador.) A DNB jelenti: Politikai körök figyelme az Olaszország és a nyugati hatalmak közötti kapcsolatok rosszabbodása felé fordul, de nagy érdeklődéssel kísérik a holland-indiai gyarmatok, valamint Amerika állásfoglalását az európai háborúval kapcsolatban is. Valamennyi lap közli az olaszországi angolellenes tüntetéseket, valamint

ir kikötőket. Ha az ir kormány megtaradná a „bérbeadás” semlegességét hangsúlyozva, akkor erőszakkal veszik hatalmukba ezeket a kikötőket az angolok.

Az olasz követ az egyiptomi kormányelnöknel

Kairó. Az olasz lapok jelentése szerint az egyiptomi olasz követ beszélgetést folytatott az egyiptomi kormány elnökével. Ezzel kapcsolatban hangsúlyozták, hogy az egyiptomi követet nem hívták vissza Rómába. A követ kijelentése szerint csak rendes időben, júniusban utazik szabadságra.

A holland hadsereg egy negyede elpusztult

Páris. (Rador.) Van Kleffens holland külügy miniszter nyilatkozatában kijelentette, hogy tudomása szerint a holland hadsereg vesztesége eléri a 100 ezer embert, ami egy negyed része a Hollandiában mozgósított hadseregnek.

Roosevelt újabb hadihiteleket kér

Washington. (Rador.) Roosevelt elnök a sajtókonferencián kijelentette, hogy üzenetet intéz a kongresszushoz és új nemzetvédelmi hiteleket kér. Az európai hadműveletekből levont tapasztalatok fogják képezni a meghozandó határozatok alapját, mert ezen katonai események következtében az Egyesült-Államok védelmének kérdése sürgőssé vált.

Newyork. (Rador.) A Times című legjobban informált amerikai hetilap szerint még egyáltalán nem bizonyos, hogy a demokrata párt Rooseveltet jelöli. Az elnök házi újságírója, Ernest Sundry feltűnést keltő cikkében a következőket állapítja meg:

1. Rooseveltet csak akkor indul az elnökválasztásban, ha Németország lerohanna Angliát. 2. Rooseveltet kívánságára a demokrata párt Hull külügyi államtitkár fogja jelölni. 3. Farley postauügyi miniszter semmiképpen sem lehet hivatalos jelölt, mert katolikus vallású.

Ezt a cikket azonban később felhivatalosan megcáfolták.

hosszas megbeszélést folytatott a japán külügyminiszterrel Aruba és Kurakau szigetek megszállása ügyében. A holland megbízott közölte a japán külügyminiszterrel, hogy a szövetséges csapatok partraszállása nem jelent megszállást és hogy Hollandiának nem áll szándékában valamely más hatalom védelme alá helyezni indiai gyarmatait. A tokiói kormány utasította párisi, hágal és londoni képviselőit, hogy tudakolják meg a nyugati hatalmak tényleges szándékait.

Batavia. (Rador.) Holland-India fővárosában az anyaországból érkező hírek mély megdöbbenést keltek. A holland fő kormányzó ma közölte, hogy Winckelmann tábornok parancsot adott ki a holland csapatoknak a fegyverletételre. Felhívta a lakosságot, hogy ne csüggedjen, hanem maradjon továbbra is hű az anyaország iránti hagyományokhoz. A benszüllött törzsek vezetői közül többen megjelentek a fő kormányzónál és hűségnyilatkozatot tettek Vilma királynő mellett.

jében, mint a határok mentén. A svájci csapatok elég erősek ahhoz, hogy biztosíthassák az ország semlegességét.

Befejeződött a svájci mozgósítás

Zürich. A svájci mozgósítás a mai nappal befejeződött. Valamennyi svájci országhatárt közöttük az Olaszország felé esőt is, megerősítették. A svájci hadsereg létszáma 600 ezer fő, amelyhez a polgárorség 200 ezer embere csatlakozik.

Japán állásfoglalását a Holland-Indiát fenyegető veszéllyel szemben annál is inkább, mert a Csendes-óceánon bármilyen változás kihatással lehet Szovjetország állásfoglalására. A Pravda élénken foglalkozik Amerika helyzetével a jelenlegi európai háborúval kapcsolatban, valamint Argentína javaslatával az amerikai államok semlegességét illetően.

CORSO Ma 3, 5, 7.15, 9.30. — A cenzura engedélyezte a mindenki által várva várt filmesodát, a

„BALALAJKA”-t

Hajmássy Ilona, Eddy Nelson és Veres Ernő

A leghíresebb orosz ének, zene és táncokosok. Román, angol és német híradó. A tolongás elkerülése végett mindenki gondoskodjon jegyről előre.

A kritikussá vált olasz helyzet miatt erősödött a szovjet-befolyás a Balkánon

Belgrádból jelentik: A Politika című lap berlini tudósítója arról a hatásról ír, amelyet német illetékes körökben a jugoszláv-ország kereskedelmi szerződés aláírása keltett. Ennek az egvezménynek, mondják Berlinben, nagy jelentőséget kell tulajdonítani.

Jugoszlávia továbbra is megakarja őrizni jóbarátságát és semlegességét és Szovjetországban módot keresett arra, hogy megszerezze olyan áru szükségleteit, amelyet eddig a tengerentúlról szerzett be.

Németországnak nagy érdeke fűződik hozzá, hogy a jelenlegi helyzet a Balkánon fennmaradjon és ez nem zárja ki, hogy kimélyüljön a balkáni országok között, és a szovjet közötti viszony.

Németország üdvözöl minden ilyen tevékenységet.

„A vihar délkeletről Európa nyugati részébe vonult”

Belgrád. (Rador.) A Romania című bucarestij lap a Rador távirati iroda alapján közli a Politika című jugoszláv lap „A vihar délkeletről Európa nyugati részébe vonult” című cikkének több mondatát. Eppen akkor, — írja a Politika, — amikor ugylátszott, hogy a háboru vihara délkeletre és a Földközi tengerre zúdult, hirtelen változás történt és Nyugaton indult meg az igazi háboru. A Balkán és Délkelet-Európa nem engedte meg, hogy az utóbbi

hetek óriási arányu propagandája megjelöltse, vagy megtéveszse, az Európának ezen a részén lakó nemzetek felkészültek és hidegvérrel várnak minden eseményt, de nem módosult az a határozott akaratuk, hogy mindent elkerüljenek, ami a viszály kiterjesztéséhez hozzájárulhat. Európának ezen a részén a nemzetek nyilvánvalóan nem akarnak eszközül szolgálni valamilyen idegen politika kezében.

Olaszország súlyos károkat szenvedett a háborus ostromzár miatt

Róma. (Rador.) A szenátus szerdai ülésén a közlekedésügyi miniszter a költségvetési vita során beszédet mondott, amelyben feltárta, hogy az olasz tengeri kereskedelem milyen károkat szenvedett a háboru kitörése óta. A miniszter bejelentette, hogy 1939. szeptembere óta, 1940. áprilisig 2449 esetben kártattak át olasz kereskedelmi hajót. Az olasz kereske-

delmi gözösköről eddig 15 ezer postacsomagot, 32 ezer tonna árut, 20 ezer csomagot koboztak el, 759 utast partraszállítottak az ellenőrző közegek. Az Olaszországnak okozott károkkal kapcsolatban feltárta még a közlekedésügyi miniszter, hogy 7 olasz hajót elsüllyesztettek az Északi-tengeren és 34 ember a hullámokba veszett.

Egyre feszültebbé válik a viszony Olaszország és a szövetségesek között

Róma. (Rador.) Az olasz közvélemény izgatottan foglalkozik azzal a jelentéssel, amelyet az olasz hadigazdálkodási miniszter terjesztett Mussolini elé. Mint ismeretes, a jelentésben a miniszter ismerteti azokat a károkat, amelyeket a szövetségesek tengeri zárlati ellenőrzése a háborun kívül lévő országoknak is okoz. Erről a kérdésről beszélt legutóbb Cavagna admirális, haditengerészeti államtitkár a szenátus ülésén is s többek között a következőket mondotta:

— A francia-angol ellenőrzés a tengeri forgalomban nagy zavarokat okoz, amit különösen a Földközi-tenger mentén elterülő államok éreznek meg, elsősorban azonban ezek között is Olaszország. Az ellenőrzés következtében ezek az államok földrajzilag, stratégiailag s gazdaságilag függő helyzetbe kerültek, amin azonnal változtatni kell, mert ez az állapot ellentétes a népek természetes jogaival. A mult év augusztus óta az olasz tengerészet olyan helyzetben van, hogy nyomban akcióba léphet. Két 35 ezer tonnás új páncélos sorhajó ebben az évben kezd meg a szolgálatot, két másikat pedig teljesen átalakítanak. A nemrég vízrebocsátott 35 ezer tonnás hadihajó felszerelése a befejezéshez közeledik. Egy másik hasonló nagyságu hajót júniusban bocsátanak vízre. Ezeknek a hajóknak megjelenése lényegesen megváltoztatja a Földközi-tengeren a helyzetet. Tizenhét darab 35 ezer tonnás páncélos cirkáló munkálatai igen előrehaladott állapotban vannak. Ezekon kívül újabb torpedórombolókat és tengeraltatókat is építünk.

Az olasz egvtemi ifjuság tüntetéseit naponta ismétlődnek meg. Nemcsak Rómában, hanem Olaszország többi nagy városaiban is tüntetnek Franciaország és Anglia ellen. Rómában a diákság a Venezia-palota elé vonult, amelynek erkélyén megjelent Mussolini. A Duce ezután nem mondott beszédet, hanem biztató mosollyal üdvözölte a diákságot.

A feszült hangulatra jellemző, hogy lord Hurdwicket, a lordok házának tagját hét fón este az egyik római éjszakai mulatóhelyen arcu ütötték, mert ledobott egy angolellenes röpiratot az asztalról. A lordot ezután két órán át visszatartották a rendőrségen azzal az indokolással, hogy iratai nincsenek rendben.

Az olasz kormány fontos katonai intéz-

kedéseket fogantatosított és újabb öt korcszátly bevonulását rendelte el, egyben intézkedtek az összes szabadságot katonák bevonulásáról.

Római jelentés számol be róla, hogy Mussolini a Vatikán hivatalos lapjának, az Osservatore Romano-nak terjesztését Olaszország egész területén betiltotta. Ez azzal magyarázható, hogy a Vatikán lapja volt az egész országban az egyetlen újság, amely más külpolitikai véleményt juttatott kifejezésre, mint az olasz lapok.

Washington. Hull külügyi államtitkár a sajtó munkatársai előtt kijelentette, hogy az amerikai kormány utasította római nagykövetét, hogy szólítsa fel az Olaszországban tartózkodó összes amerikai állampolgárokat, hogy haladéktalanul távozzanak Olaszországból és térjenek vissza hazájukba. (Rador.)

Ciano gróf tárgyalása a francia nagykövettel

Páris. (Rador.) Ciano gróf külügyminiszter és Poncet francia nagykövet hétfőn hosszabb megbeszélést folytattak, amelynek során a francia nagykövet visszatartotta a Pietro Machi jelentésében felsorakoztatott indokokat a szövetségesek blokádját illetően. A Havas-iroda jelentése szerint a megbeszélések során a francia nagykövet dokumentumokkal igazolta állás pontjának helyességét.

Nagybritannia nem készül ellenséges lépésre spanyol gyarmatok ellen

London. (Rador.) A külügyminiszterium sajtóigazgatósága közli: A kormánynak tudomására jutott, hogy olyan rosszindulatu híreket terjesztenek, amelyek arról szólnak, hogy Nagybritannia ellenséges lépésre készül spanyol birtokok ellen. Ezek a hírek minden ala-

pot nélkülöznek és miként a brit kormány az alsóházban is kijelentette, a legnagyobb tiszteletben kívánja tartani Spanyolország semlegességét mindaddig, amíg azt más állam teszi.

Ejtőernyős támadás ellen védekezik Egyiptom

Kairo. (Rador.) Hivatalos jelentés szerint Egyiptomban minden intézkedést megtettek az ejtőernyős osztagok működésének megállítására. A légi kikötőket, hidakat és kikötőket szigorúan őrzik. Idegenek Egyiptomot sem el nem hagyhatják, sem oda be nem utazhatnak csak rendkívüli körülmények esetén. A nyugati sivatag több helységének lakosságát elszállítják.

Cáfolják a „nemkívánatos turisták” megérkezését Görögországba

Athénből jelenti a Rador: Jólétesült görög körökben határozottan cáfolják azt a hírt, hogy szokatlanul nagyszámu, nem kívánatos turista érkezett volna Görögországba. Hangoztatják, hogy a görögországi idegenellenőrzés megakadályozza, hogy bármilyen kísérlet történhessen ilyen irányból az ország nyugalma és érdekei ellen.

Új angol miniszterek

London. (Rador.) A miniszterelnökség az alábbi fontosabb miniszteri megbízatásokat közli: Dominiümügyi miniszter Caldecot viscount, légifegyverkezési miniszter Beaverbrook és háborus gazdasági miniszter Dalton.

Lázás eladások a világtőzsdéken

London. A tőzsdén a háborus eseményekre való tekintettel lázás eladások kezdődtek. A bess folvtán az összes értékek két-öt pontot estek.

Japánellenes tüntetés Limaban

Tokio. (Rador.) A lima-i japán követ kormányra nevében tiltakozást jelentett be, azon japánellenes tüntetések miatt, amelyek a közelmúltban Limaban történtek.

A tengeri háboru eredményei

London. A Reuter távirati iroda jelenti: Az elmúlt héten a németek csak egyetlen angol kereskedelmi gözöst sülyesztettek el, egy 6000 tonnás szállító hajót. A németek a norvég háboru kezdete óta 171.000 hajótonnát vesztettek. Ezek között szerepel az a 26 hajó is, amelyet angolok Holland-Indiában foglaltak le. Három német hajót a hajó személyzete sülyesztett el. A németek vesztesége a Letgvelország elleni háboru megindulása óta 790 ezer tonna. Ebből a szövetségesek elsüllyesztettek 665.000 tonnányi halótért, a németek pedig saját maguk 125.000 tonnát pusztítottak el. (Rador.)

FORUM FILMSZÍNHÁZ.
TELEFONSZÁM. 20-10

Szenzációs kettős műsor!

OSCAR STRAUS operettje

Valcer szerelem

Yvonne Printemps, Pierre Fresnay

MA: 6, 7. 15. 1940
3-kor matiné

Érdekfeszítő iz. a om

Newyorki gangszterek

Charles Blokford, Ann Dvorak

ARADI KOZLONY

Telefon: 11-24. Szigonycim: KOZLONY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Éves ár... 840 lej || Negyedéves 210 lej
Hónap... 420 „ || Hónap... 70 „

„A tanítóság ne csak magas színvonalon álljon, de tudjon hitéből is meríteni!”

— Pacha püspök májusi körlevele — Könyörgések a békéért

Temesvár. Most jelent meg Pacha Ágoston dr. megyéspüspök májusi körlevele.

A püspök elsősorban közli a Szentatya Maglone bíboros államtitkárhoz intézett levelének eredeti szövegét. A Szentatya tudvalevőleg ebben a levélben felhívja a jóakaratu embereket, hogy imádsággal segítsék ki a békét. A püspök a maga részéről is biztat mindenkit, hogy a Szentatya felhívásához képest imádkozzék a békéért a papsága figyelmét felhívja a mártíry. májusban kiadott intézkedéseire: elrendelvényezte, hogy a naponkénti májusi ájtatosságon a szükséges könyörgéseken kívül a békéért imádkozzék a hívőkkel.

A püspök felhívással fordul ezután a katolikus tanítókhöz és tanárokhöz s abban többek között ezeket mondja:

— A tanítói hivatás fontos, de terhes is — így szól a felhívás. — Teljes embert igényel, aki egész hivatása magaslátán áll. A mai idő azonban még megnehezíti eme hivatást. Munkabrástokat és teherviselő képességeket fokozni kell. Most nem szabad kesébe esnünk, vagy a munkakodvet elveszítünk. Honnan merítetek ehhez erőt? Így halljuk a Szentlélek szavát: „Az Ur az én fényességem és üdvösségem. Mitől kellene félnem? Az Ur az én életem oltalmazója, kitől kellene remélnem?” Ezért az időn is a mi szeretettel meghívjuk mindnyájukat a zárda csendjébe. Itt megint három nap magányban szemügyre vesztik életük célját és hivatásbeli munkáikat. Itt megint erősödik bennetek a tudat, hogy van mennyei Atyánk, aki szeret és vigasztal minket, aki gondoskodik rólunk és minden munkánkat és szenvedésünket bőven megjutalmazza.

— Így fogtok a lelkiyakaratokból megint új buzgóságot és kiartást; meríteni a tanítói hivatás és családi életetek javára. És megtanuljátok, hogy bizalommal néztek a jövőbe és meghozzátok az időkhöz mért nehéz áldozatokat. Ma nemcsak magas színvonalu tanítóságra van szükség, hanem olyan tanítókra, akik Istennel összeköttetésben vannak és a hitből merítenek.

— Genfben marad a Népszövetség. Genf. (Rad.) Avenol népszövetségi főtitkár kijelentette, hogy a Népszövetség székhelye továbbra is Genfben marad. A holland események miatt felmerült a hágal állandó nemzetköz biróság áthelyezésének kérdése.

Flora (volt Reusz) jéggyár. Tel. 1141

— A háborus események miatt elhalasztották a nemzetközi munkaértekezletet. Genf. (Rad.) Az európai események és a sváici mozgósítás következtében a június 15-re tervezett nemzetközi munkaértekezletet későbbi időpontra halasztották. A népszövetségi tanács májusi rendes ülését szeptemberre halasztották.

— Megszűnt a Népszövetség ellenőrzése a bolgár Nemzeti Banknál. Szófia. (Rad.) Filoff miniszterelnök a képviselőház keddi ülésén bejelentette, hogy a bolgár kormány kérelmére március 31-étől kezdve megszűnt a Népszövetség ellenőrzése a bulgár Nemzeti Banknál. A híradást nagy örömmel tudomásul vette a szobranje.

— Fekete kenyéret is kell, hogy süssenek a bucuresti-i pékek. Bucuresti. Bucuresti város főpolgármestere rendeletet adott ki, amelynek értelmében a bucuresti-i pékiparosoknak fekete kenyérral is kell rendelkezniük, ellenkező esetben kötelesek ugyanazon áron fehér kenyéret adni.

— Csáky magyar külügyminiszter Grácba utazott, ahol szerdán tartotta meg esküvőjét. Csáky István gróf magyar külügyminiszter pünkösd hétfőn Grácba utazott. Itt menyasszonya születésnapján tartotta meg esküvőjét Chorinsky Anna Mária grófnővel. A menyasszony — mint ismeretes — anyai ágon magyar származású; anyja Szögyény-Marich László grófnak, a monarchia egykori berlini nagykövetének a leánya. Az esküvőt a gráci Szent Leonhardt templomban tartották meg szűk családi körben. A külügyminiszterrel együtt utazott Grácba édesanyja, Csáky Zsigmond gróf nyugalmazott altábornagy és a külügyminiszter huga, Csáky Bóra grófnő.

— Fel akarták robbantani a londoni Királyi Yacht Clubot. London. Szombaton este hat felfegyverzett ember fel akarta robbantani az 1720-ban épült Királyi Yacht Clubot, amely a maga nemében a legrégebb a világon. A rendőrség közbelepett még mielőtt végrehajthatták volna tervüket. Az egyik emberre rálőttek, de nem találták el. Egy embert letartóztattak.

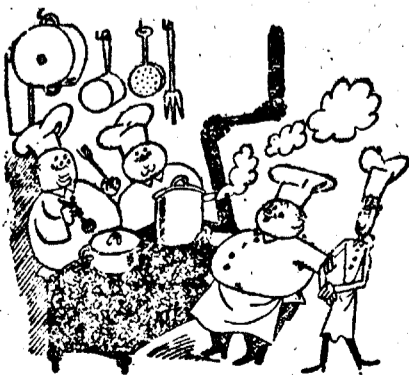
— Új munkarend az aradi városházán. Az aradi városházán május 16-tól, csütörtöktől kezdve új, nyári munkarend kezdődik. Csütörtöktől a hivatalos óra reggel fél 8 órától fél 2 óráig tart, kivétel képeznek a vasár- és ünnepnap utáni napok, amikor csakis délután, mégpedig 3-tól 8-ig tartanak hivatalos órák. Az új munkarend következtében megszűnik a kedd és péntek délutáni hivatali idő is.

— Súlyos gépkocsiszerencsétlenség Bacau közelében. Bacau. Moinesti község közelében súlyos autobsz-szerencsétlenség történt. A Vultur társulat utasszállító gépe annyira megtelt, hogy még a tetőn is helyet foglaltak. Kormánytörés következtében a gépkocsi az árokba zuhant és az utasok tulnyomó része megsebesült.

— A helsinki-i magyar követségi irodagazgató kiténtetése. Temesvár. Karácsonykor történt, hogy az ünnepre — menekültek érkeztek Temesvárra Finnországból. A menekültek Kozma Lajos helsinki-i magyar követségi tanácsos családjának tagjai voltak. Kozma Lajosné, született Antalfi Ilonka ugyanis Temesvárról származott el és a finnországi rettentő légítámadások vidékéről gyermekeivel Temesvárra menekült. Azóta a család tagjai részben Budapesten, részben Temesváron a rokonoknál tartózkodnak. Kozma Lajos ellenben mindvégig a helyén maradt Helsinkiben. A követségi irodagazgatót most — miként a család értesült — Horthy Miklós magyar kormányzó a magyar arany érdemkeresztel tüntette ki.

— Szerencsés számok. Az állami sorsjáték május 15-iki húzása alkalmával a következő számok nyertek: fősorsjeggyel 1.000.000 lejt 87997 szám, 900.000 lejt a 17742 és 92865 számú, 800.000 lejt az 53277 70412 és a 854435 számú, 700.000 lejt az 5574 60136 89945 és 99175 számú, 600.000 lejt a 39706 60418 71361 76378 és 82820 számú, 500.000 lejt a 39467 41934 53156 és 80052 91554 92723, 400.000 lejt a 712 5979 30569 64471 81575 82259 és 92723 szám, 200.000 lejt 15956 30636 34839 57096 78694 81267 95473 és 95991 szám, 100.000 lejt 2286 7413 7534 14896 18034 26392 28985 29407 38298 39765 50162 55835 58122 70222 72586 72903 80315 82610 96336 és 96790 szám, 2000 lejt: 132 222 280 351 369 394 559 782 934 és 966 végződések, 800 lejt 07 31 34 56 65 69 74 80 82 97 végződések. Meliékorsorsjegyek. 100.000 lejt a 126343 136333 168054 171044 171679 174907 181281 253159 289494 299698 302221 308153 348395 348530 353069 384269 391546 443115 446534 452279 457931 465068 467314 és 492357 szám, 1000 lejt: 0021 0950 2500 6179 8198 0404 1466 3710 6416 8385 0479 0482 0818 1884 2141 2458 4602 5259 5975 6866 7448 8066 8517 8902 és 9651 végződések és 200 lejt a 17 és 66 végződések. (A fent közölt számokért felelősséget nem vállalunk).

Jó pelda...

— Az új kollegát mutatom ne, aki a diétás ételket készíti majd.

Három timismegyei község szántóföldje viz alá kerültek

Temesvárról jelentik: Három temesmegyei község, névszerint Valkány, Obéba és Nagyszám szántóvető területei viz alatt vannak. Az árvizet, mely jelentős és igen nagy kárt okoz a községek lakosainak, a megdagadt Arankacsatorna okozza, melynek tulajdonképeni felolvasa Jugoszláviában van. Tegnap délelőtt a valkányi főszolgabíró vezetésével küldöttség jelent meg Marta Alexandru dr. királyi helytartó előtt, akít arra kértek, hogy járjon el az illetékes jugoszláv hatóságnál a megdagadt csatorna zsilipeinek felemelése végett és így a három község földjei felszabadulhassanak az árviz alól. Marta dr. helytartó azonnal érintkezésbe lépett Savu Ioan mérnökkel, a Begaszabályozási vállalat vezetőjével, aki elmondotta, hogy Romániának Jugoszláviával megállapodása van, mely szerint, ha a víz magassága eléri a 670 centimétert Zentánál, úgy Jugoszláviának joga van lezárni a zsilipeket és ezzel nem engedni szabad folvást a csatornának. A helytartóság most érintkezésbe lép majd Zenta város vezetésével a három község érdekében.

— Svéd—orsz kereskedelmi tárgyalások. Moszkva. (Rad.) A svéd kereskedelmi bizottság Ericksoon gazdasági miniszter vezetésével kedden Moszkvába utazott.

— Súlyos kimeneteli szerencsétlenség az aradmegyei Acsuca község vasúti állomása közelében. Stoica Ioan acsucui legény a Brád felől jövő szerelvény előtt akart áthaladni a sínáron. A mozdony ütközője elkapta és nagy ivben ledobta a pályatestről. Stoica Ioan súlyos sérülésekkel az aradi központi kórházba szállították.

— Halálozás. Ferencz Vilmos főintéző, életének 71-ik évében, hosszas szenvedés után elhunyt. Temetése május 17-én, pénteken d. u. 4 órakor lesz a felsőtemetőből. (Mindem külön értesítés helyett.)

Vajda Izsó ismert aradi biztosítási vezértitkár szerda délelőtt váratlanul meghalt. Vajda Izsót életének 69-ik évében ragadta el a halál szeretteinek köréből. A nagy megbecsülésnek örvendő biztosítási vezértitkár szakmájának doyenje volt Aradon. Közel négy évtizeden keresztül cégjegyzője volt a Magyar Állami Biztosító Banknak és annak erdélyi vezérfelügyelőjeként működött. Tragikus hirtelenséggel bekövetkezett halála széles körökben ózinte részvétet keltett. Halálát özvegyén kívül gyermekei: Vajda Kató zongoratanár és Vajda János az Uránia mozi éveken keresztül volt titkára, valamint kiterjedt rokonság gyászolja. Temetése csütörtök délután egynegyed 7 órakor megv végbe a régi zsidótemető halottasházából.

— A magyar válogatott csapat összeállítása. Budapestről jelentik: A vasárnap Bucurestiben játszó magyar válogatott labdarugó csapatot így állították össze: Kapus: Csikós. Kormendi, hátvéd: Pákozdy, Polgár, fedezetek: Király, Sárosi III, Balogh és Dudás, csatárok: Kincses, Sárosi dr., Gazdag, Toldi, Harangozó, Pérv és Gyetvay.

— Halálosvégü szerencsétlenség Aradon. Pinteá Pavel, General Coanda-ucca 69. szám alatt lakó gazdálkodó lóháton tért haza a város határában lévő földjéről, ahol a mezei munkák elvégzésénél segédkezett. Pinteá Pavel lova a Brezoianu-uccában megbillott, elesett és Pinteá Pavelre zuhant. A szerencsétlen gazdálkodót a ló annyira összetörte, hogy rövid szenvedés után meghalt.

— Az aradi munkafelügyelőség közli, hogy Horia-ucca 2. számú helyisége alól elköltözött az új inasothon épületébe. (CFR, igazgatósági palotával szemben.)

— Anyák napja az aradi evangélikus templomban. Az aradi Evangélikus Nőegylet ez évben is méltó keretek között kívánja megünnepelni az édesanyák ünnepét és május 19-én, vasárnap délután 5 órai kezdettel rendezi meg az anyák-napi ünnepséget az evangélikus templomban. A gazdag és rendkívül szórakoztató műsor keretében Palágyi Jenő dr. méltatja a nap jelentőségét, majd Russu Irina bölcsődalokat énekel, Menczerné Stern Rózsi, Freimann Sándor és Zalay Sándor triót adnak elő. Dénes Béla lelkész imádkoz és gyermekek alkalmi verseket szavalnak. Az Evangélikus Nőegylet ezután is szeretettel hívja meg Arad közönségét a kedves ünnepségre.

F. Vas Boriska Iskolájának nagyszabású táncelőadása május 28-án d. u. 4 órakor a Kulturpalotában

Hírek mindenfelől

★

- TOKIOI JELENTÉS SZERINT a pénzügyminiszter elrendelte, hogy július elsején hatályos cukor- és gyufalegységeket vezetnek be.
- A LENGYEL TERÜLETEK NÉMET FŐKORMÁNYZÓJA rendelkezéssel szabályozta a pénzügyi kormányzóság területén. E rendelet értelmében a fő-kormányzóság jegybankja ötvengarasos acélpénzeket, valamint tíz- és huszgarasos horganypénzeket verethet.
- ANGOL PÜSPÖKÖK KÜLDÖTTISÉGE Harlod Buxton püspök vezetésével megérkezett Szóllába. Buxton püspök híve az ismert nevű angol politikusnak s így a látogatásnak bizonyos politikai színezete van. Az angol püspököket önkönd hétfőn Borisz király fogadta. A most kezdődő bolgár—brit egy-házközi tárgyalások vezetésére a bolgár egyház öt metropolitából és egy egyetemi tanárból álló bizottságot jelölt ki.
- PORTUGÁLIA június 4-én ünnepli fennállásának 800. évfordulóját. Az új portugál állam ezt a jubileumot méltó keretek között akarja megünni és az egész portugál birodalomban — beleértve a gyarmatokat is — nagy ünnepségek lesznek.
- JOHANNESBURGI JELENTÉS SZERINT az aktív polgárőrség négy egységét azonnali határidőre mozgósították. A fokvárosi önkénteszed embereit kiképzés céljából Transvaalba irányították.
- A DÉLFRANCIAORSZÁGI PETROLEUMKUTATÁSOK újatárszik sikerrel járnak. Saint-Gaudens közelében, ahol már évek óta fúrásokat végeznek, rábukkantak az első nerszolajforrásra.
- OLASZORSZÁGBAN egy most megjelent rendelet szerint a külföldi utasoknak és emigránsoknak csak a dollár ellenében adnak május 15-től kezdve lírát.
- AZ EGYIPTOMI HATÓSÁGOK Ali Maher miniszterelnök rendelete alapján felhatalmazást kapnak, hogy minden magánszemélyt ellenőrizzenek: nincs-e fegyver a birtokában. A hatóságok ugyanakkor a magánházakat is ellenőrizhetik ebből a szempontból s aki jogtalanul fegyvert tart magánál, nyolc évig terjedő fogsággal büntethető.
- A NÉMET VENDÉGLŐKÉNY BEVEZETIK a heti egy szabadnapot. Az egyes városokban a vendéglők közös megegyezéssel zárva tartják üzemiüket. A birodalmi gazdasági miniszter e rendelet végrehajtásánál gondoskodik arról, hogy a szünnap ne legyen hátrányos sem a vendéglőkben étkező lakosságra, sem az idegenforgalomra nézve.
- HELENE VACARESCU román költőnő — mint a „L'Oeuvre” írja — irodalmi díjat alapított. A költőnőnek Romániában hatalmas petroleumerdekeltségel vannak és így jött arra a gondolatra, hogy nagyarányu jövedelméből a többi írókat is részesítse.

— Új helyiségbe költözött az aradi háztulajdonosok szindikátusának irodája. Az aradi háztulajdonosok szindikátusa hivatalos helyiségét Eminescu-ucca 28. szám alá helyezte át, az udvarba, földszint. Elnökség.

— FOGÁSZATI HIR Csobód János június 1-től Str. Alexandri 3. alá költözik.

— A Löblé-féle feketeszesz-ügy bonyodalma. Oradea—Nagyvárad. Néhány évvel ezelőtt Országszerte feltűnést keltett az a nagyszabású szeszgyáros keveredett. A szeszgyáros ellen ugyanis az volt a vád, hogy részvénytársasági alapon működő szeszvállalatai nagymennyiségű szesz vonta el az illetékezés alól és ezért 160 millió lei kárt okoztak az államnak. Ezért a vállalatra 961 millió 584 ezer lei pénzbírságot róttak ki. A bírságolás miatt a vállalatok tulajdonosai felelősséggel éltek és a felsőbb bírósági fórumok megsemmisítették a bírságolási jegyzőkönyveket. A pénzügyminisztérium legutóbbi újabb bizonyítékokra hivatkozva perújrafelvételi kérelemmel fordult a törvényszékhez, ahol az erre vonatkozó tárgyalást elhalasztották. Az ügy bürokráciája része most van tárgyalás alatt. A bünyben 34 vádlott és 140 tanu szerepel. A vádirat ismertetése nyolc tárgyalási napot vett igénybe. A fő tárgyalás előreláthatólag több hétig tart.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:

FÖLDES gyógyszerár. Str. Eminescu.
KÁRPÁTI gyógyszerár. Bul. Reg. Ferdinand.
ROZSNYAI gyógyszerár. Piata Avram Iancu

Mozgósították a székesfehérvári és kassai hadtesteket

— Célolják a szlovák—magyar határ lezárásának híré —

Budapest. (Rador.) A Magyar Távirati Iroda közli a következő hivatalos közleményt: A székesfehérvári és kassai hadtesteket mozgósították. E két hadtest — az első 50 százalékos arányban és a második 60 százalékos arányban, — olyan emberekből toborzódott össze, akik a legutóbb Magyarországhoz csatolt területeken laktak és így még nem teljesítették katonai szolgálatot a magyar hadsereg kötelékében. A mozgósítás célja tehát, hogy az ilyen hadseregalkotó elemeket gyakorlatossá tegyék. Ugyane célból mozgósítottak

még néhány motorizált és lovas brigádot is. Amozgósított hadtesteket nem irányították egyetlen határ mellé sem, figyelembe véve a mai feszült légkört, amidőn az összes szomszédos államok katonai összpontosítását eszközölték. A két hadtest mozgósítása tehát nem vehető fenyegetésnek a béke ellen. A budapesti szlovák követség cáfolja azon híradásokat, amelyek egyes budapesti lapokban jelentek meg a szlovák—magyar határ lezárásáról. Ezek a hírek nem felelnek meg a valóságnak.

Fekete nap a newyorki tőzsdén

Pershing amerikai tábornok mielőbbi katonai előkészületeket sürget

Newyork. (Rador.) A newyorki tőzsdének tegnap olyan fekete napja volt, amelyhez csak az 1932. évi emlékeztetés nap hasonlatos. A tőzsdén olyan hírek terjedtek el, hogy Olaszország beavatkozott a háborúba, másrészt pedig, hogy Hitler békeajánlattal lépett fel, amelyet a szövetségesek elfogadnak. A hírek nyomán milliókra menő értékeket dobtak piacra és úgy az érték, mint az árutőzsdén az árzuhanás közel 15 pontot ért el.

Newyork. (Rador.) Pershing tábornok, aki a világháborúban az Európában volt amerikai csapatok főparancsnoka volt, egy gyűlésen kijelentette, hogy az Egyesült-Államoknak fel kell készülni minden eshetőségre. Senki sem mondhatja meg, hogy Amerika mikor keveredik bele a küzdelembe. Bizonyos, hogy az előkészületeket a legsürgősebben meg kell tenni és e tekintetben

egy pillanatig sem szabad habozni.

Washingtoni jelentés szerint az Egyesült-Államok szenátusát mára összehívták, hogy elhatározza a hadtengerészeti költségvetés 15 százalékos felemelését.

Austin köztársasági szenátor a köztársasági ellenzék egyik vezetője a Johnson-féle törvény ellenzőinek soraiba lépett és kijelentette, hogy

szükségesnek tartja a szövetségesek megsejgítését addig a pontig, amíg Amerika nem lép háborúba.

— Felfogásom nem ezvezik azokéval — mondotta a szenátor — akik azt hiszik, hogyha pénz adunk arra is köteleztük magunkat, hogy katonákat adjunk. Kockán forognak mindazok az eredmények, amelyekért a világháborúban harcoltunk.

Sugárzó energiával fűt a titokzatos U—235.

Az angol rádió egy U—235. elnevezésű titokzatos anyagról számol be, amelynek

egész kis mennyisége, a hűtés nélkül, alkalmos arra, hogy hideg vizet nagyfeszültségű gőzzé alakítson át oly mennyiségben, hogy ezzel óceánjárókat lehet hajtani.

A rádióközlemény többet erről az anyagról nem mondott.

A londoni „News Chronicle” május 6-iki száma hosszú tudósításban számol be erről a felfedezésről, amelyben

mind tudományos, mind gyakorlati szempontból a legnagyobb meglepetés az, hogy igenis sugárzó, radioaktív anyag folszabaduló energiájának műszaki értékesítéséről van szó.

A londoni lap híradása szerint nem kisebb tudós. nak volt része ebben a felfedezésben, mint Niels Bohr tanárnak, a dán Nobel-díjas tudós. nak, aki együtt dolgozott ezen a témán a Princetoni egyetemen két német mérnökkel: dr. Lise Meitnerrel és Hann tanárral.

A találmány ez utóbbi két fizikus ötletéből indult el és az uránércből, ugyanabból, amiből a rádiumot is kivonják, állították elő az U—235 jelzésű anyagot. Ennek a titokzatos anyagnak önkilogramnyi mennyisége lenne elegendő a hűtés nélkül 25 millió kilogramm szén szolgálat.

Sugárzó, tehát roppant élettartamu anyagról lévén szó, minden ilyen önkilónyi egy hadihajót, vagy egy óriási személyszállító hajót tud korlátlan ideig és minden utánpótlás nélkül hajtani.

A columbiai egyetem professzora, John R. Dunning kijelentette, hogy az U—235 előállításának gyorsítása, tökéletesítése most már a tulajdonképpeni probléma, tehát az, hogy az uránércből minél korlátlanabb mennyiségben lehessen előállítani.

A felfedezés először az Egyesült-Államok vezető fizikai lapjában, a „Physical Review” legutóbbi számában került a nyilvánosságra. Később a „Newyork Times” is oldalakon át ismerte a

felfedezés lényegét. Eszerint az U—235, az uránércből készül, abból a fontos anyagból, amely Anglia, Kanada, az Egyesült-Államok, Németország, de különösen a belga Kongó területén nagy mennyiségben található. Amerikyre a „News Chronicle” közvetett híradásából kivehető, itt arról van szó, hogy

az uránércből kivonják magát az uránelemet, amelynek atomsúlya valamivel több, mint 239 és valamilyen eljárással előállítják ennek 235 atomsúlyú változatát.

Nyilván ez az uránizotóp olyan atomszerkezetű, hogy abból aránylag kicsiny behatásra szabadulnak föl energiakvantumok, tehát a legkisebb energiagységek, és pedig nagy gyorsasággal és nagy mennyiségben. Maga a víz működik közre ez atom-energiák felszabadításában s ezek a rendkívül gyors és átütő erejű bomlási termékek változtatják át nyomban gőzzé a vizet.

Mindaz a leírás, természetesen, még mindig hiányos, sőt pontatlan. Nyilván azért, mert itt roppant érdekű technikai titokról van szó, amelyről a jelet, értető okokból, nem lebbentették föl. A híradás ki is emeli ennek a találmánynak a jelentőségét abban, hogy

az Egyesült-Államok legnagyobb egyetemének laboratóriumában is a legnagyobb titoktartással dolgoznak az U—235-ön, hogy megérjék a kémiai technológiai eljárás számára.

A titokban folyó munka eredményeiről közvetlenül rószvelejtnek és a kormányának tesznek jelentést. Az Egyesült-Államokban egyébként úgy tudják a szóbanforgó közlemény szerint, hogy Németországban is az U—235. titkának megőrzésén fáradoznak a fizikusok. A többi között a híres Kaiser Wilhelm Institut laboratóriumában is.

A „News Chronicle” híradása mindenesetre kézzelfoghatóbbá tette ezt a forradalmi jelentőségű felfedezést, amely történelmet jelenthet annak kezében, aki először bocsáthat tengerre U—235-vel fűtött hajókat.

Megérkezett Aradra a hivatalos nyári menetrend

Hétfőn érkezett meg Aradra a hivatalos nyári vasúti menetrend, amely, — mint megírta az Aradi Közlöny, — május 18-ról 19-re virradó éjszaka lép életbe. A hivatalos nyári menetrendet lapunk más helyén közöljük.

Bucuresti. Május 19-én lép életbe az új nyári menetrend, amelynél nem eszközöltek lényegesebb változásokat. Eltérést csak a vonatok számozásában és pedig a 21 és 22 számú Rapidok ezenfelül

23, 24 számúak lesznek, a 403 és 404 számú gyorsvonatok 303 és 304, a 304 és 308 pedig 309 és 310 számot viselnek a jövőben. Ugyanekkor helyezik forgalomba a Constanta—Mangali Rapid vonatot, továbbá a Bucuresti—Brasov, valamint a Bucuresti északi pályaudvar és Mangalia Rapid vonatokat. Szükség esetén forgalomba kerülnek a 95 és 96 számú és constantai Rapidok is. A Bucuresti—Oreseni között közlekedő gyorsvonatok és Rapidok csak Cernaui-ig közlekednek.

SPORT KOZLONY

Tizenhattagu keretből állítják össze a magyar válogatott csapatot — Csütörtökön fejezik be az előkészületeket —

Budapest. A magyar válogatott csapat szintén serényen készülődik a vasárnapi DK-mérkőzésekre és Ginzerv Dénes szövetségi kapitány az A) csapat részére 16 tagu keretet jelölt ki, amelynek tagjai a következők:

Kapusok: Csikós, Körmenyi.
Hátvédek: Pákozdi, Polgár, Bíró.
Fedezetek: Király, Sárosi III., Balog, Dudás.
Csatárok: Kincses, Sárosi dr., Gazdag, Toldi, Harangozó, Déri, Gyetvai.

Fenti keretből előreláthatólag a következő összetételű csapat áll ki a román A) együttes ellen Budapesten:

Csikós — Pákozdi, Polgár (Bíró). — Király, Sárosi III., Balog (Dudás) — Kincses, Sárosi dr., Toldi, Déri (Harangozó), Gyetvai.

A B) válogatott együttes részére 18 tagu keretet jelöltek ki és ennek tagjai az alábbiak:

Kapusok: Tóth, Kiss.
Hátvédek: Kis, Bánkuti, Kispéter.
Fedezetek: Négyesi, Szücs, Tóth II., Marosi, Sződi, Pósa.

Csatárok: Váradi, Serfőző, Nagy, Szendrői, Jenőfi, Lackó, Tóth III.

A csapatokat csütörtökön állítják össze véglegesen.

A valószínű román válogatott összeállítások

Bucuresti. Az egyik bucaresti-i sportlap a szövetségi kapitányhoz közelálló körök véleménye alapján közli, hogy a román válogatott csapatok valószínűleg a következő összetételben állnak ki:

A) válogatott: David — Sfera, Lengher — Vintila, Juhász, Lupas — Bindea, Reiter, Barátky, Spielmann, Gica Popescu.

B) válogatott: Pavlović — Silvat, Petrescu — Siclovan, Rasinaru, Demetrovici — Orza, Ploesteanu, Cocluban, Bodola, Iordache.

A B) válogatott csapatok bucaresti-i mérkőzését Stefanovici Iugosláv játékvezető vezeti, a határbírói tisztséget pedig Mielu Petrescu és Piky Kroner látják el.

Az AMEFA pihen, a Gloria edzőmérkőzést játszik

Az AMEFA, amely május 26-án Temesváron a Ripensia ellen játszik bajnoki mérkőzést, vasárnap piheneti csapatát, jóllehet a CAMT szeretne volna barátságos mérkőzésre megvenni a pirosfeketéket, de az AMEFA éppen arra való tekintettel, hogy egy hét múlva amúgy is Temesváron játszik, nem fogadhatta el a meghívást. A Gloria, amely Siclovan válogatottsága miatt vasárnap bajnoki mérkőzést nem játszik, valószínűleg az Astra csapatával méri össze erejét vasárnap délután, barátságos edzőmérkőzés keretében.

O SICLOVAN ELUTAZOTT BUCURESTIBE. Siclovan, a Gloria válogatott fedezetjátékosa szerdán este elutazott Bucurestibe, ahol résztvesz a csütörtöki nagy rosta-mérkőzésen, amely után összeállítják az A) és B) válogatott csapatokat. Az A) válogatott csapat egyébként pénteken reggel utazik el Budanestről Bucuresti felé.

O A magyar főiskolai kardcsapatbajnokságot a MAFC nyerte 4 győzelemmel, 2. BEAC 3 győz., 3. DEAC 2 győz., 4. Ludovica Akadémia 1 győz., 5. Pécsi AC. Az egyéni bajnokság győztese Rosenbergr lett 7 győzelemmel.

O MLADIN IS JÁTSZIK AZ IFJUSÁGI VÁLOGATOTTBAN. Az ifjúsági válogatott csapat keretét már közöltük, most — az egyik bucaresti-i sportlap szerint — már véglegesen össze is állították a csapatot, amelyben helyet kapott Mladin, a Gloria kitűnő játékosa is. A lap szerint az összetétel a következő: Savu — Catana, Marinescu — Camplanu, Kovács, Sperlea — Ritor, Mloc, Mladin, Marian, Voda.

O A szombaton döntésre kerülő román—magyar ökölvívó mérkőzésre a magyar csapatot a következőképpen állították össze: Podány, Bondi, Csapogva, Német, Mándi, Jákics, Szolnoki, Homolya. A román csapat az ezévi országos bajnokokból áll.

O Május 23-án bonvöltik le a május 5-éről elmaradt mérkőzéseket. Mint ismeretes, a Rapid—Sp. Studentesc, valamint a Venus—U. Tricolor mérkőzéseket május 5-én Bucurestiben nem tudták megtartani, tekintettel a kedvezőtlen időjárásra. A szövetség ezzel kapcsolatban meglepő határozatot hozott, amelyet annak idején közöltünk is és ennek értelmében a mérkőzések pontjait megsemmisítette és a két mérkőzést 0:0 gólarány nyal, pontok nélkül igazolta. Az egyesületek természetesen felebbtek és a nemzeti bajnoki bizottság most jóvátette az első fórum hibáját és a mérkőzések lejátszását május 23-ára rendelte el. Mint ismeretes ugyanekkor kerül lebonyolításra Galatiban a Gloria CFR—Juventus mérkőzés is.

O Az Ambrosiana vezet az olasz bajnoksághoz. Az olasz bajnokság vasárnapi fordulóján az Ambrosiana 30.000 néző előtt 3:0 (1:0) arányban győzte le a Milano együttesét. A többi eredmények a következők: Bari—Juventus 2:1 (1:0), Bologna—Venezia 2:0 (2:0), Napoli—Novara 1:0 (1:0), Genova—Roma 0:0, Lazio—Liguria 2:2 (1:0), Fiorentina—Triestina 1:0 (1:0), Torino—Modena 4:3 (4:1). A sorrend az alábbi: Ambrosiana 40, Bologna 38, Genova 31, Lazio 31, Juventus 31, Torino 30 pont.

O A horvát válogatott labdarúgó csapat Zágráb válogatottja néven 3:0 (2:0) arányban győzte le Pozsony válogatottját helyesebben a szlovák válogatottat. Zlinben viszont már csak 2:2 arányú döntetlent ért el a kerület csapatával.

Változatlan a sorrend a magyar bajnokságban

Budapest. A magyar nemzeti bajnokság vasárnapi fordulója után az élcsoport helyzete nem változott és a Hungária, Ujpest és Ferencváros továbbra is egy-egy pont távolságra áll egymástól. Az élvonalosok hátralévő mérkőzései a következők:

Hungária: Szolnok, Ujpest, Gamma
Ujpest: Gamma, Hungária, Kispeszt.
Ferencváros: Kassa, Törekvés, Taxisok.

A legközelebbi forduló május 23-án bonyolítják le és a bajnoki táblázat most így fest:

1. Hungária	23	16	3	4	60:27	35
2. Ujpest	23	14	6	3	53:28	34
3. Ferencváros	23	16	1	6	63:30	33
4. Kispeszt	23	13	3	7	63:39	29
5. Szeged	23	12	5	6	50:39	29
6. Elektromos	23	11	5	7	44:41	27
7. Törekvés	24	11	5	8	36:34	27
8. Gamma	23	10	4	9	40:42	24
9. Bocskai	24	9	3	12	32:58	21
10. Haladás	23	9	2	12	41:47	20
11. Szolnok	23	8	3	12	31:41	19
12. Taxisok	23	5	3	15	33:63	13
13. Kassa	24	5	3	16	27:75	13
14. Nemzeti (törölve)	26	2	-	24	15:24	4

Férfigyengeség

kezelendő az „OKASA“ külföldi hormonos készítménnyel, Dr. Lahusen utasításai szerint. Kapható gyógyszerárakban és drogériákban. Kis doboz 350 lejért, nagy doboz 650 lejért szállít vidékre utánvét ellenében Dr. Guci gyógyszerára Bucuresti, Calea Victoriei Nr. 33. (Frascati-palota). Kívánságra gazdagon illusztrált felvilágosító brosurát küld díjmentesen, zárt borítékban, minden fejnött személynek „NIFAR“ S. A. R. Serviciu Stiintific AE. Bucuresti, Str. Maria Rosetti 47.

Ülést tart Budapesten a Duna Kupa-bizottság

Budapestről jelentik: A román—magyar válogatott csapatok budapesti mérkőzésére, a magyar fővárosba érkezett dr. Andrejevics, a jugoszláviai szövetség elnöke és dr. Popovics, a szövetség főtitkára. A román labdarúgók részéről dr. Marinescu a román szövetség elnöke, dr. Iuga alelnök és Economu Virgil szövetségi kapitány tartózkodik Budapesten. Dr. Gidófalvy Pál, a Magyar Labdarúgó Szövetség miniszteri biztosa, mint a Duna Kupa bizottság elnöke szombatra és vasárnapra megbeszélésre összehívta a bizottságot. A magyar szövetség kezdeményezésére ülést tart a kis közép-európai kupa bizottság. Itt megbeszélésre kerül a bajnokságok befejezése után rendezendő kis kupamérkőzések kérdése.

SZINHÁZ

Pénteken lesz a „Pusztai szerenád“ ünnepélyes bemutatója

A vendéglátékok legkiemelkedőbb eseménye lesz a holnap esti premier. Ma este: „Szökik az asszony“.

Csütörtökön este érdeklődésre méltó repriz lesz a Kamara Színházban, ahol Szabadkay József társulatának operett együttese az utóbbi évek legnagyobb sikerű operettjét, a „Szökik az asszony“t hozza színre. Kardos és Brodszky világot bejáró operettjében Urinössy Magda, Vojticzky Elvira, Kun Edith, Mátyay Rózsi, Jeney János, Homm Pál, Szabadkay Miklós stb. játszik a főszerepeket.

Pénteken este a kéthetes vendégláték legkiemelkedőbb eseménye lesz: a „Pusztai szerenád“ Szilágyi László és Fényes Szabolcs bombasikerű aratót operettje kerül bemutatóra ünnepélyes keretek között. Az operett magyar levegője példátlanul széplemes szöveggel, remek, csupa sláger muzsikájával, kiállításával a legszebb színházi estét biztosítja a közönség számára. Urinössy Magda, a kitűnő primadonna valóságos tündöklő a főszerepben, végtelenül kedves a temperamentumos Vojticzky Elvira szubrettprimadonna, friss színt kölcsönöz Kun Edith, míg a férfiak közül Jeney János, Homm Pál, Végh József, Szabadkay Miklós. Pejternák, Némethi István biztosítják a lehető legjobb előadást. Schreyber Alajos zeneszerző és kar-nagy garantálja a tökéletes zenekart. Külön esemény Gerő Borcsa gyermekszár. A „Pusztai szerenád“ szombaton este, vasárnap délután 6 órakor és este 9 órakor kerül színre.

Szombaton délután 5 órakor olcsó helyárakkal, az „Obsitos“ kerül színre. Bárdi Teréz, Mátyay Rózsi, Vojticzky Elvira, Jeney János, Homm Pál, Végh József, Némethi István játszik a vezetőszerepeket. Vasárnap délután 3 órakor a Marica grófnő szerepel a színház műsorán. A főszerepet a gyönyörű hangú Katona Böske alakítja.

VASÁRNAP DÉLELŐTT GYERMEKELO-ADAS A SZINHÁZBAN. Vasárnap délelőtt gyermekelőadás lesz a Kamara Színházban, amelynek során „Biri Borj és a farkas“ kerül színre, főszerepben Gerő Borcsa gyermekprimadonnával.

A színház heti műsora:

Csütörtökön este 9 órakor: „Szökik az asszony“ (operett).
Pénteken este 9 órakor: „Pusztai szerenád“ (operettbemutató).
Szombaton délután 5 órakor: „Obsitos“, operett.
— Este 9 órakor: „Pusztai szerenád“, operettünnep.
Vasárnap délelőtt 11 órakor Biri Borj és a farkas. (Gyermekelőadás). — Délután 3 órakor: Marica grófnő, operett. — Délután 6 órakor és este 9 órakor: Pusztai szerenád.

Készül Amerika millió-dolláros új bombavetőgépe

— Leszállás nélkül teszi meg az utat Európába és vissza —

Newyork, május. A kaliforniai Santa Monica-ban megkezdtek az új Douglas B. 19 nevű bombavetőgép készítését. Ezt az új típust, amelyen a legkiválóbb konstruktőrök hónapokig dolgoztak, nem adják át a nyugati hatalmaknak, hanem Amerika biztonságát fogja szolgálni. Az új bombavetőgép méreteit a következő adatok illusztrálják. Az óceánjáró clipper 41 tonna terhet tud magával vinni, kifejlesztett szárnyainak hosszúsága 52 méter. Az új Douglas bombavető 70 tonna súlyt vihet magával és szárnyvélessége 75 méter.

A gép megállás nélkül 6000 mérföld, majd nem tízezer kilométer távolságot repül. A gyakorlatban, mint az építő főmérnök mondotta, ez azt jelenti, hogy a gép az amerikai állomásról Európába repül, ledobhat 28 tonna bombát és utána anélkül, hogy leszállana, visszarepülhet Amerikába. Négy motorja van, egyenként 1500-2000 lóerős. Gyorsasága természetesen nem versenyezhet a könnyű bombavetővel, vagy a kis Curtis, vagy Douglas gépekkel. Átlagos sebessége mindössze 200 mérföld (320 km.) óránként.

Az amerikai hivatalos jelentés szerint ezeket a gépeket elsősorban védelmi célokra építik. Ez a bombavető párezer mérföldnyire is előre mehet a tengerre, hogy megakadályozza az ellenséges hajók közeledését. A hadvezetőség úgy találta, hogy a legújabb európai háború tanulságai azt mutatják, hogy még az olyan távoli szigetország, mint Amerika, sincs teljes biztonságban mindaddig, amíg partjait nem védik tökéletes ütegek és tengerének szubmerszív hajók hatalmas repülőgépek nem biztosítják.

Természetesen ez a repülőgépek rengeteg pénzbe kerül. Felépítésének költségére egymillió dollárt irányoztak elő.

Utazói: 190 személyre

Hasonló nagyságban készül a Pan American Airways 70 tonnás utasszállítógépe, amely 40 főnyi személyzetén kívül 150 utast hozhat Európába. Valamivel lassabban halad, mint a clipper, úgyhogy Newyorkból Portugáliába vagy Angliába 24-28 órás utra számíthat. Már a bombavetőgépeket is úgy építik, hogy az európai békekötés után néhányhetes munkával át lehessen alakítani utasszállító repülőgéppé. Belső berendezésük tökéletes. A legmodernebb hálókocsival is versenyez az alvóhely.

Ezeknek a gépeknek a technikai újításai sok meglepetéssel szolgálnak. Megemlítjük közülük azt, hogy amíg más repülőgépek általában 2-3000 méter magasságban haladnak, mert az ennél magasabb pozíció veszélyeztetett az utasok egészségét, addig az új Douglas B. 19 és testvérhajója, az utasszállító repülőgép, amelyet egyelőre TWA-nak neveznek, átlaga

Román területen szállt le egy eltévedt jugoszláv repülő

A repülőgépet visszaszállították Jugoszláviába.

Turnuseverinből jelentik: Egy jugoszláv katonai repülőgép, amelyet egy altiszt vezetett, a tájékozódást elvesztve, román területen, Calafat közelében leszállt. A pilóta megtudva, hogy hol van, ismét felszállt és nyugat felé indult, de újból eltévedt s minthogy Orsova közelében benzintartály is kilyukadt, kényszerleszállást végzett a Kazán-szoros vidékén. Tupova község mellett. A gép sérüléseket szenvedett, a vezetőnek azonban semmi baja sem történt. A gépet beszállították Orsovára s onnan hajón szállították vissza Jugoszláviába.

san öt-hatezer méter magasságban halad, de belső levegősűrítő készüléke lehetővé teszi, hogy az utasok meg se érezzék ezt a magasságot.

A polgári közönséget természetesen az érdekli a legjobban, hogy mennyibe fog kerülni az ilyen osodarepülőgéppel való óceánutazás. Erre vonatkozóan a repülőgéptársaság azt a kijelentést tette, hogy az ut mindenestire olcsóbb lesz, mint a luxushajó első osztálya.

Légi Queen Mary?

Megkérdezték a konstruktőrt, hogy az ilyen hatalmas gép megépítése után van-e remény arra, hogy még nagyobb óceánjáró gépeket konstruáljanak. Mosolyogva válaszolta:

— Műszakilag már ma sincsen semmi akadály annak, hogy hozzáadjunk egy olyan monumentális óceánjáró repülőgép építéséhez, amely pontosan annyi utast tud szállítani, mint a „Queen Mary.” Ha ez a repülőgép netalán a tengerbe esne (ami ki zárt dolog, mert nyolc gigantikus motorral fog dolgozni), akkor mint hajó még mindig óránkénti husz mérföldes sebességgel el tudja érni az európai vagy az amerikai partot.

Pert nyertek az aradi háztulajdonosok

Amikor az aradi közönség a közigazgatási törvény alapján készített szabályrendeletben a tavalyi csatornázási, valamint a külön megállapított uccatisztítási és öntözési illetéket kivette, a háztulajdonosok tömegesen nyújtottak be felbontást a kivétel ellen. A közönség ugyanis a csatornázási illetéket részint a szobák száma, részint pedig az elfoglalt terület négyzetmétere szerint állapította meg, az uccacserési és öntözési szóval a köztisztviselési illetékeket pedig az ingatlanok homlokzat-vonalának folyómétere alapján vetette ki és 15 folyóméterig 25 lej volt méterenként az illeték, a nagyobb kiterjedésű minden további méterért 20-15-10 lej követelt. aszerint, hogy az ingatlan a város bel-, közép-, vagy külső részén fektett. A város felbontási bizottsága elutasította a csatornázási illeték kivételése ellen benyújtott felbontásokat, viszont helyt adott a keresetek ama részének, amely a 15 folyóméteren felül kivetett illetéket kifogásolta. A város felfolyamodása folytán most a törvényes Városháza László és Abrudán Miklós né esetében megállapította, hogy az adófelbontási bizottság helyesen járt el, amikor a 15 folyóméteren felül kivetett illetéket törölte és a város felfolyamodását elutasította.

NYILTTÉR.

E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal, sem a szerkesztőség.

Sógorométi Mayer Antalért semmiféle garanciát nem vállalok.

Soellner László
Chisneur-Cris—Kisjenő

Itt levágandó és megörzendő!

Az Aradi Közlöny menetrend-táblázata

Ervényes 1940. május 19-től

Erkezés Aradra:

Indulás Aradról:

Tövis felől személy	0.50	Temesvár felé motor	0.55
Budapest felől Rapid	2.05	Tövis felé személy	1.35
Temesvár felől személy	2.40	Bucuresti felé Rapid	2.07
Bucuresti felől Rapid	4.30	Nagyvárad felé személy	2.52
Nagyvárad felől személy	5.40	Budapest felé Rapid	4.32
Tövis felől személy	5.45	Pécska felé motor	5.15
Temesvár felől motor	6.15	Temesvár felé személy	5.54
Pécska felől motor	6.20	Tövis felé személy	6.30
Kürtös felől személy	7.13	Brád felé személy	6.40
Nyerő felől motor	7.08	Pécska felé motor	6.50
Brád felől személy	7.25	Kürtös felé személy	7.28
Temesvár felől motor	7.55	Nyerő felé motor	7.35
Pécska felől motor	7.59	Temesvár felé személy	8.10
Radna felől motor	8.20	Ottlaka felé motor	8.35
Lökösháza felől személy	8.55	Radna felé motor	9.45
Temesvár felől személy	9.56	Nagyvárad felé személy	10.13
Bucuresti felől gyors	10.07	Battonya felé személy	10.17
Nagyvárad felől személy	10.45	Budapest felé gyors	10.22
Kürtös felől személy	11.25	Lökösháza felé személy	10.33
Tövis felől személy	11.50	Temesvár felé személy	10.53
Temesvár felől motor	11.58	Brád felé motor	11.28
Ottlaka felől motor	12.07	Bucuresti felé Rapid	13.14
Brád felől személy	12.44	Temesvár felé gyors	13.18
Battonya felől személy	13.01	Nagyvárad felé gyors	13.19
Nagyvárad felől gyors	13.04	Kürtös felé személy	13.30
Budapest felől Rapid	13.09	Nyerő felé motor	13.50
Temesvár felől gyors	13.11	Tövis felé személy	13.55
Nyerő felől motor	13.48	Brád felé személy	14.00
Pécska felől motor	15.45	Temesvár felé motor	14.15
Temesvár felől személy	16.05	Ottlaka felé motor	14.22
Pécska felől motor	17.34	Pécska felé motor	14.30
Lökösháza felől személy	17.41	Temesvár felé motor	16.10
Radna felől motor	17.44	Nagyvárad felé személy	16.17
Temesvár felől személy	17.48	Pécska felé motor	16.30
Nagyvárad felől személy	17.53	Nyerő felé motor	17.27
Bucuresti felől Rapid	18.03	Temesvár felé személy	18.07
Ottlaka felől motor	18.23	Radna felé motor	18.10
Brád felől személy	19.54	Budapest felé Rapid	18.15
Tövis felől személy	20.00	Kürtös felé személy	18.26
Nyerő felől motor	20.36	Brád felé személy	19.10
Budapest felől gyors	21.08	Temesvár felé motor	20.05
Pécska felől motor	21.10	Pécska felé motor	20.08
Temesvár felől személy	21.12	Tövis felé személy	20.25
Nagyvárad felől személy	21.16	Bucuresti felé gyors	21.21
Brád felől motor	22.30	Nagyvárad felé személy	21.25
Kürtös felől motor	23.28	Temesvár felé személy	21.30
Temesvár felől motor	23.43	Kürtös felé motor	22.25

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Új adóbizonyítványokat kell kérniök a közszükségleti cikkeket forgalomba hozó kereskedőknek

Mint ismeretes, az üzérkedés leküzdéséről szóló törvény értelmében mindazon kereskedők, akikre ez a törvény vonatkozik, vagyis azok, akik közszükségleti cikkeket nyilvánított árukat hoznak forgalomba, kötelesek bizonyítványt szereznii arról, hogy mennyi az évi adójuk és ezt a bizonyítványt üzletükben ki kell függeszteniök. Ezt az intézkedést annak idején a céllal hozták, hogy az esetleges bírságot a kereskedő adójával arányban vessék ki és ezért már a kihágási jegyzőkönyvbe beírassák a kereskedő évi adójának összegét.

A pénzügyminisztérium most rendeletet adott ki, amelyben közli, hogy 1940. április elsejétől számítva a régi adóbizonyítványok nem érvényesek, tekintettel arra, hogy az adók a 20 százalékos emelés következtében

megváltoztak. Az adóátvittelezés munkálatai még nem nyertek befejezést és az adók végső összegét még nem állapították meg. Ennek következtében a kereskedők nem rendelkeznek új adóbizonyítványokkal, de nem az ő hibájukból, mert egyelőre az új adóbizonyítványokat a fenti okokra való tekintettel nem kaphatták meg.

Erre a helyzetre való tekintettel a nemzetgazdasági minisztérium utasítást adott arra, hogy ilyen esetekben, amikor a kereskedő az új adóbizonyítványt még nem függesztette ki, ne vegyenek fel kihágási jegyzőkönyvet.

Abban a mértékben, ahogyan az adóhivatások abban a helyzetben lesznek, hogy az adóbizonyítványokat kiállítsák, a kereskedőknek ezeket haladéktalanul ki kell váltani és üzletükben ki kell függeszteni.

Ezen a héten megindul az Olaszországba irányuló állatkivitel

— Hetenként 24 szarvasmarha indul Arad megyéből Olaszországba —

A Németországba irányuló élőállatkivitel kapcsolatban a közeljövőben új tárgyalások kezdődnek. Jelenleg tudvalevőleg az a helyzet, hogy március elseje óta szünetel a Németországba irányuló élőállatkivitel. Az exportőröknek ugyanis körülbelül 300 millió leinek megfelelő követelésük van, amelynek törlesztésére január elseje óta semmit sem kaptak, a román-német kliring nehézkes működése miatt. A kliring működését bizonyos mértékben megnehezíti, hogy a Németországból való behozatal nem olyan jelentős, és ezért akadályokba ütközik, hogy a Banca Nationala a kliringszámlából az itteni exportőrök követeléseit folyósítsa. Erre a helyzetre való tekintettel azoknak a tárgyalásoknak során, amelyeket Clodius dr. Bucurestiben lefolytatott, abban állapodtak meg, hogy az említett hátralékos összeg folyósítása rövidesen megkezdődik és mielőtt az állatexportőröknek járó összeg kiegyenlítését nyert, megkezdik a további állatbevitel módozataira vonatkozó tárgyalásokat. Egyelőre azonban az a helyzet, hogy a Németországba irányuló élőállatkivitel szünetel. Hasonlóképpen szünetel a cseh-morva védnökség területére irányuló állatkivitel is, még pedig azért, mert az exportőrök a prémiumokat és a térítéseket több, mint félelvé kasséssal kapták. A közeljövőben tárgyalások indulnak meg arra vonatkozólag, hogy az exportőrök úgy a prémiumot, mint a térítéseket az eladási árral egyidejűleg kapják. Mielőtt létrejön a megállapodás, újra megindul a kivitel a cseh-morva védnökség területére is. A román-olasz gazdasági megállapodás eredményeképpen ismét megnyílik az olasz piac a román élőállatok részére. Olaszország heti 300 darab szarvasmarha szállításra biztosított kontingenst Románia számára. Ebből hetenként Aradról 24, Temesvárról 120, Nagyváradról 24, Déváról 12, Kolozsvárról 12, Brassóból 36, Szatmárról 24, míg Bucurestiből 28 szarvasmarha indul. Az első szállítványok a jövő héten indulnak el Olaszországba. A szállítás megkezdése eddig azért késett, mert Jugoszlávia a tranzit díjat dollárban kéri. A külkereskedelmi minisztérium a lefolytatott tárgyalások után most hozzájárult ahhoz, hogy a Banca Nationala megfelelő dollárösszegeket bocsásson rendelkezésre a Jugoszlávián át történő vasúti szállítás költségeinek fedezésére. Tanácskozások folytak Olaszországba történő sertéskivitelre vonatkozóan is. Előreláthatólag négyezer sertés Olaszországba való bevitelére állapítanak meg keretet.

Ezt a mennyiséget két hónap leforgása alatt akarják leszállítani. A vágásra alkalmas lovak Franciaországba való szállítása még folyik és a jelek szerint rövid időn belül négyezer ló kerül kiszállításra Franciaországba.

Visszatartja a Jegybank a lengyel aranyat

Bucurestből jelentik: A minisztertanács a miniszterelnök, a külügyminiszter és a pénzügyminiszter előterjesztésére elhatározta, hogy a Jegybanknál elhelyezett lengyel nemzeti bank aranyállományát a lengyel államnak a Banca Nationalával szemben fennálló adóssága fejében visszatartja.

— Az április havi kivitel. A külkereskedelmi minisztérium közzé tette az 1940. áprilisi kivitelről szóló kimutatást, amely szerint április hónapban a kivitel értéke 3 milliárd 759 millió 977 leit tett ki a múlt év április havi kivitelének 2 milliárd 222 millió 934 ezer leies értékével szemben. Ez év márciusában a kivitel értéke 3 milliárd 566 millió, februárjában 2 milliárd 378 millió és januárjában 2 milliárd 951 millió lei volt. A legnagyobb vevő továbbra is Németország, amely a kimutatásban 1 milliárd 167 millió leiel szerepel. (A múlt év márciusában Németország Romániától 754 millió lei értékű árut vásárolt). Utána Anglia következik 780 millió értékű kivittel. (1939. márciusában Anglia a kimutatásban 119 millió leiel szerepelt.)

— A mőcvidéki állami erdősegeket a falvak rendelkezésére bocsátják. Mihail Serban földművelésügyi alminiszter nemrégiben meglátogatta a mőcvidéki községeket, hogy a helyszínen tanulmányozza a vidék fejlesztésének módozatait. A kormány elsősorban az erdőkitermelés fokozásával akar a mőcvidéki helyzetet javítani. A minisztert tanulmányútján többek között elkísérték: Manole Enescu kolozsvári ezredes, prefektus, I. Zeicu és V. Popovici erdőkinestári igazgatók, Constantin Nettea, a kolozsvári erdőfelügyelőség vezetője, Mihail Serban miniszter kíséretével különösen Bánffyhungary, Kalotaszeg és Hídegszamos környéken tanulmányozta a fakitermelés növelésének kérdését. Értesülésünk szerint a megoldásra váró feladatok nagyjából a következők: A mőcvidéken levő állami erdősegeket a mőcök rendelkezésére kell bocsátani kitermelés végett. A községi legelőknek szánt erdősegeket leül kell vizsgálni abból a szempontból, hogy a lehetőségek szerint ezeket továbbra is erdősegeknek tartassák meg. A fenyőállomány megvédése érdekében a karácsonyfafermelést teljesen be kell szüntetni. Meg kell vonni a működési engedélyt mindazoktól a magánkézben levő fűrészüzemektől, amelyeknek saját erdősegeik nincsenek és így csak tiltott uton juthatnak faanyaghoz. Szövetkezeti alapon fűrészüzemeket kell felállítani a mőcök számára, mely üzemeket turbinával való hajtásra rendeznek be. Annak érdekében, hogy a mőcök ne legyenek kénytelenek az állatok kitermelt faanyagát közvetlenül piacra szállítani, másrészt ennek az anyagnak a kedvezőbb értékesítése végett a nagyobb eladási központokban a CAPS égiszé alatt lerakatokat állítsanak fel, amelyek az anyagot összegyűjtik. Ezeknek a lerakatoknak a vezetését később az e célra felállítandó szakértővezeték veszik át.

— JELENTÉST TETTEK CHRISTU KÜLKERESKEDELMI MINISZTERNEK A ROMÁN-MAGYAR GAZDASÁGI TÁRGYALÁSOK EREDMÉNYÉRŐL. Mint már jelentettük, a román-magyar gazdasági tárgyalások befejeződtek és a román küldöttség amely Budapesten tárgyalt, visszatért az országba. Tekintettel arra, hogy a megállapodás csak a két kormány jóváhagyása után lépnek életbe, I. Gr. Dimitrescu, a Budapesten tárgyalt bizottság elnöke, a tárgyalásokról és a megállapodásokról felvett jegyzőkönyvet Christu külkereskedelmi miniszter elé terjesztette.

— Könyvelési szabálytalanságokra is vonatkozik a pénzügyi amnesztia. A pénzügyminisztérium kiegészítő utasítást adott ki a pénzügyi amnesztiairól szóló törvény alkalmazására vonatkozólag. Az utasítás szerint a törvény rendelkezése az 1939. évben el nem könyvelt jövedelmekre is vonatkozik. Amennyiben tehát az érdekelt vállalatok május hó 15-ig az amnesztia törvényben megjelölt nyilatkozatot beadták és a törvényben előírt váltásösszeget folyó évi június 30-ig kifizetik, a törvény kedvezményében részesülnek és a pénzügyi ellenőrző közegek könyveiket nem fogják ellenőrizni. Az ilyen könyvek és mérlegek ellenőrzése május 15-ike után csak azoknál a cégeknél fog megfordulni, melyek a törvény kedvezményeit nem vették igénybe. Ami az 1939. évi hiányos üzleti könyveket, mérlegeket illeti, ezek kiegészíthetők amennyiben az érdekelt cég az amnesztia törvény kedvezményét igénybe vette. Ilyen esetben a pénzügyigazgatóságnak meg kell benyújtott és a valóságban meg nem felelő mérlegeket helyes mérlegekkel lehet kicserélni. Abban az esetben, ha olyan kereskedelmi, vagy ipari cérről van szó, mely tevékenységét 1940. április elseje óta megszüntette és ennek dacára igénybe kívánja venni az amnesztia törvény kedvezményét, annak az adónak 50 százalékát fizeti, melyet az 1940-41. költségvetési évben fizetne.

Egy évi börtönre ítélték kabátlopásért, m' alatt külföldön mint tenorista aratta a sikereket

Marosvásárhelyről jelentik: Néhány nappal ezelőtt Marosvásárhely uccáin falragaszok jelentek meg, amely Mario Monti tenorista hangversenyét hirdették be. A hangzatos művésznevet Franckel Dávid 33 esztendő nagyszabedű születésű énekes használja, aki azt állítja magáról, hogy a milánói Scalanak volt tenoristája. Az énekes a közelmúltban érkezett külföldről és Marosvásárhelyen megdöbbenéssel értesült arról, hogy távollétében egy évi börtönre ítélték ruhálopásért. A vádirat szerint ugyanis Franckel Dávid néhány évvel ezelőtt, amikor legutóbb Marosvásárhelyen járt, hangversenyt rendezett és az estélyre fekete ruhát kért kölcsön, de azt a feljelentés szerint, nem adta vissza. Franckel Dávid perújrafelvételi kérelmet adott be és ártatlanságára való hivatkozással felmentését kérte. A törvénytörés azonban a perújrafelvételi kérelmet elutasította.

UJ KÖNYV

— Huszár Elemér: Loyolai Szent Ignác. A római katolikus egyház egyik legnagyobb alakja. Loyolai Szent Ignác, a Jézus Társaság megalapítója, az ellenreformáció vezére. Abban az időben történt, amikor Luther fellépése nyomán a reformáció már igen nagy diadalokat aratott és támadó fellépésével valószínűleg védelemre kényszerítette a római Anyaszentegyházat. Egy rendkívüli életpálya bontakozik ki előtűnik Huszár Elemér pompás előadásában. A spanyol katonatiszt, aki megsebesülve, hosszabb ideig az ágyat kénytelen őrizni, isteni rendelés következtében az „A Szentek élete”-t kezdi olvasni és annak nyomán a csak világi életnek élő katonatisztból az örökéletű „I. J. L. gyakorlatok”-on keresztül a Jézus Társaság megalapítója, majd az ellenreformáció vezére lesz, aki halála után a Hit örökké élő szentjei közé emelkedik. Neki az első könyv Loyolai Szent Ignácról Huszár Elemér műve de elgondolásában, felépítésében és abban az igyekezetében, hogy ne csak a szentet, hanem az embert is az olvasó elé állítsa, különösen a magyar földalomban az első. Lehetetlen meghatározás nélküli olvasnunk Loyolai Szent Ignác lelki győzelmeit, kesőbb önként magára vállalt testi szenvedéseit. Szinte az olvasó szemé előtt acélosodik egy gyarog emberi lélek szentté, miközben a csak hű élvezeteket hajszoló spanyol katonatisztból égi magasságokba emelkedő hancos, katolikus vezér válik. Minden könyvoivasó kitűnő olvasmány: kap ebben a könyvben, Huszár Elemér rendkívüli élvezetes olvasmány keretében monuia el az a páratlanul érdekes életpályát, Nyolc műmelléklet díszíti a rendkívüli érdekes és bizonyára hamar népszerűvé váló könyvet Huszár Elemér: Loyolai Szent Ignác c. műve Rózsavölgyi kiadásban, szép kiállításban, kötve és műmellékletekkel 198.— lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Rózsavölgyi-kiadványok jegyzékét.

A Magyar Népközösség ismeretterjesztő előadása

május 19-én, vasárnap délután 5 órakor a Mosótyi-telepi Katolikus Körben
„Konyhakerti zöldség és gyümölcsfélék aszalása és eltartása” címen

Előadó:
Bíró Pál
gazdasági
felügyelő

Rádióműsor

— Romániai Időszámlás. —

Magyarnyelvű hírek

8.30: Reichsender Böhmen (296,5 m. és 21 m. röv. hull.), 18.30: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.) 18.50: Pozsony (298,8 m.) 19.59: Radio-Románia (364,5 m.) 20: Radio Toulouse (228,6 m. és Marseille Provence (400,5 m.) 20: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m röv. hull.) 20.55: Róma II. (244,3 m.) és Róma III (221,15 m.). 22.15: London National (261,1 m.) és GSA (49,59 m. röv. hull.) GRX (30,96 m. röv. hull.) 23.15: Reichsender Böhmen (269,5 m. és 31 m. röv. hull.) Pozsony (298,8 m.) 23.45: Belgrád (437,3 m. és 49,2 m. röv. hull.) 23.45: Nice PTT (253,2 m. és Marseille Provence (400,5 m.) 23.50: Besztercebánya (765,3 m.).

Németnyelvű hírek:

5.45. 7. 10. 12.30. 14. 17 és 20. Összes német adók. 20: Strasbourg (349,3 m.). Lyon PTT (463 m.), Radio Lyon (215,4 m.), Rennes (288,5 m.) és Marseille (400,5 m.). 20.40: Prága (470,2 m.). 21.30: Olasz II. (Torino 263,2 m., Milánó 368,6 m., Génua 263,3 m. és Triest 263,3 m.). 22: GSA (49,59 m.), LRX (30,96 m.) és London National (261,1 m.) 22: Összes német adók. 22.45: Strasbourg (349,3 m.). Lyon PTT (463 m.) és Radio Lyon (215,4 m.) 23: Svájc Aleman Adó (539,6 m.). 23.15: London (342,1 m.). 23.15: Midland Regional (296,2 m.) és North Regional (449,1 m.). 23.30: Prága (470,2 m.). 24: Berlin (386,7 m.) és Lipcse (382,2 m.) 24: Strasbourg (349,3 m.). Lyon PTT (463 m.). Radio Lyon (215,4 m.) és Rennes (288,5 m.). 0.15: Midland Regional (296,2 m.) és North Regional (449,1 m.).

CSÜTÖRTÖK. 1940. MAJUS 16.

Bucuresti. Radio Románia. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Lemezek. 12.50: Rádiózenekar. 13.20: Időjelzés, művészeti kulturális és sportközlemények. 13.30: A zene folytatása. 14: Hírek. 14.20: Olasz énekesek lemezei. 14.40: Tánclemezek. 15: Különféle közlemények.

Radio Románia. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.17: Miguel Candella, Claudio és Pablo Casals lemezei. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio Románia. 20: T. Păunescu-Uhni előadása. 20.20: Gyermekkorosok lemezei. 20.25: Em. Ciomag ismerteti a szimfonikus hangverseny műsorát. 20.45: Hírek. 21: A Filharmonica szimfonikus zenekar hangversenye. 21.40: Hírek, sportközlemények. 22: A zene folytatása. 22.35: Könnyűzene lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.40: Ébresztő, torna. 8: Hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Chappy-tánczenekar 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: A zene folytatása. 14.40: Hírek. 14.50: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

váih Ádi és cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.10: Madárdalos Mecsek. Közvetítés a Mecsek hegységéből. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.35: A pécsi Székesegyház Gregorian Énekkarának hangversenye. 19.10: Séta a Zsolnay-gyár muzeumban. Hangfelvétel. 19.30: A Turul Szövetség pécsi csoportjának tánczenekara. 19.45: Gazdasági előadás Pécsről. 20.15: Hírek. 20.25: Orgonahangverseny a pécsi székesegyházból. 20.45: Ünnepi est a pécsi Nemzeti Színházból. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Sárközi Laci és cigányzenekara muzsikál. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.25: Godwin Gede és tánczenekara játszik.

Budapest II. 19.10: Angol nyelvoktatás. 19.45: Hanglemezek. 21: Hírek, ügétversenyeredmények. 21.25: Sára Elemér és cigányzenekara muzsikál. Varga Imre énekel. 22.20: Báró Tóth Ferenc, a Dardanellák megerősítője. Felolvasás. 22.50: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 14: Népdalok. 14.50: Lemezek. 19.30: Rádiózenekar. 20.40: Népies zene. 21: Vidámság. 22: Hawai-i négyes. 23: Lemezek.

PÉNTEK. 1940. MAJUS 17

Bucuresti. Radio Románia. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Lemezek. 12.50: Costică Dumitrescu zenekara. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: A zene folytatása. 14: Hírek. 14.20: Szlav énekesek lemezei. 14.40: Tánczene. 15: Különféle közlemények.

Radio Románia. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Technikai üzenetek. 19.17: Iovanovitsch Bratza, Gaspar Cassado és Wilhelm Kempff lemezei. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio Románia. 20: N. Iorga tanár előadása. 20.20: Liszt: Les préludes, lemezekről. 20.35: Közvetítés az Operából: Puccini: Pillangókisasszony. (Háromfelvonásos opera). 21.35: Hírek. 22.50: Hírek, sportközlemények. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.40: Ébresztő, torna. 8: Hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Chappy-tánczenekar 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Lontay Rainer László magyar nótákat énekel, kiséri Csorba Dezső cigányzenekara. 15.30: Hírek. 17.10: Az esztendő hitudományi fősikola. Felolvasás. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Szalonzenekar. 19: Egészségügyi előadás. 19.30: Kedvelt hanglemezek. 19.50: Sportközlemények. 20.15: Hírek. 20.25: Árva Pál gazdasági, Mesejáték. 21: Németnyelvű előadás. 21.05: A Jugoszláv-Magyar Társaság Hubay-Liszt-hangversenye. 22.15: Hírek. 23.20: Hírek. 23.40: Tánclemezek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Músi Elek cigányzenekara, muzsikál.

Budapest II. 20.30: Gyorsírótanfolyam. 21: Hírek. 21.20: Hanglemezek. 22.35: Időjárásjelentés. 22.40: Beszárkótánczenekar.

Belgrád. 13: Népdalok. 13.45: Lemezek. 14.50: Tánczene. 15.20: Lemezek. 18.45: Knezejevics Vekoslav énekesnő. 19.20: Lemezek. 20.40: Népdalok. 21.10: Rádiózenekar. 23: Lemezek.

SZOMBAT. MAJUS 18.

Bucuresti. Radio Románia. 12: Időjelzés, vizállásjelentés, háztartási és orvosi tanácsok. 12.10: Lemezek. 12.50: A Sziploek havái zenekara. 13.20: Időjelzés, művészeti, kulturális és sportközlemények. 13.30: Doina Suchel akordeonozók. 14: Hírek. 14.20: Amerikai és angol énekesek lemezei. 14.40: Tánczene. 15: Különféle közlemények.

Radio Románia. 18: Az Országos szervezet órája. 19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.02: Dráma és filmkrónika. 19.17: Wanda Landowsky, Maurice Maréchal és Alfred Sillard-lemezek. 19.50: Hírek magyarul.

Bucuresti. Radio Románia. 20: Ion Zamfirescu előadása. 20.15: A Cosma jazz-zenekar. 20.45: Hírek. 21: Rádióposta. 21.15: A zene folytatása. 22.10: Hírek, sportközlemények. 22.30: Román énekek és táncok lemezek. 23.45: Hírek külföldre franciául, németül, angolul és olaszul.

Budapest I. 7.40: Ébresztő, torna. 8: Hírek, közlemények, hanglemezek, étrend. 11: Hírek. 11.20 és 11.45: Felolvasás. 13.10: Országos Postászenekar. 13.40: Hírek. 14.20: Időjelzés, időjárás- és vizállásjelentés. 14.30: Hanglemezek. 15.30: Hírek. 17.20: Reményi Józsefné meséi. 17.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 18.15: Ember Nándor zongorázik. 18.45: Posta-műszaki tanácsadó. 21.15: A régi pesti vurstli muzsikája. Zenei hangulatkép. 20.15: Hírek. 20.25: Bura Sándor cigányzenekara. 21: Északiak. Dráma három felvonásban. 22.40: Hírek, időjárásjelentés. 23.10: Magyar és külföldi tánclemezek. 24: Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 0.20: Toki Horváth Gyula cigányzenekara muzsikál.

Budapest II. 18.45: Keömley Bianca énekel zongorakísérettel. 20.25: Mezőgazdasági felőra. 21: Hírek, 10. versenyeredmények. 21.25: A fővárosi zenekar hangversenye. 22.35: Időjárásjelentés.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 14: Népdalok. 14.50: Lemezek. 18.45: Népies zene. 19: Hangjáték. 19.20: Lemezek. 20.40: Népdalok. 22: Dalok. 22.40: Hírek. 23: Vendéglő zene. 24: Tánczene.

Vajda Izsóné szül. Ebenschütz Aranka, úgy a maga, mint gyermekei Jancsi és Kató, valamint az egész rokonság nevében, a fájdalomtól lesújtva tudatja, hogy a leggyengédebb férfi és legjobb édesapja:

Vajda Izsó

v. biztosítási vezértilkár

életének 69-ik évében és boldog házasságának 27-ik évében hirtelen elhunyt.

Drága halottunkat 16-ikán, csütörtök délután, negyed 7 órakor kísérjük utolsó útjára, a régitemető halottasházából.

APRÓHIRDETÉSEK

A 6909-A. számú, 1935 július 18-án megjelent miniszteri rendelet alapján az apróhirdetések ára a következő módon állapított meg: Alkalmazást keresők, elvesztett, eltűnt egyének, vagy tárgyak hirdetése, fürdő és gyógyhely hirdetések szavankint 1 leu. Egyéb apróhirdetés szavankint 2 leu. A fenti rendelet értelmében az apróhirdetésekre az előző tizedelő

ALKALMAZÁST KERES

Jóltűző, perfekt szakácsnő, a román konyhához is értő, állást keres azonnalra. Str. Gh. Popa 8., Szücsné. 2438

ALKALMAZÁST NYER

Aradmegyében bevezetett utazót keresünk magánfélék látogatására. Cím a kiadóban. 2446

Söntéskezelőt óvadékkal keresünk június elsejére, biztos megélhetés. Cím a kiadóban. 2445

Egy cukrászsegéd azonnalra felvétetik. Cofetaria Böhm, Bul. Reg. Maria 15.

LAKÁS

Új házban 3-2 szobás, teljes komfortú lakás kiadó. Bul. Carol 68. 2441

Elegánsan berendezett butyrozott szobái keres fürdőszobával, különbejárattal uriember. Esetleg két szobát. Címeket a kiadóhivatalba „Diszkrét” feltegye. 2439

Marosparti, háromszobás, összkomfortos, terraszos lakás azonnalra kiadó. Str. Simbolului 1. 2431

Háromszobás, összkomfortos lakás júniusban kiadó augusztus 1-re, négy-szobás azonnalra. Bul. Carol 37. 2248

Kétszobás, elsőemeleti garconlakás lépcsőházi bejárattal júniusra kiadó. Bővebbet a kiadóban. 2249

VÉTEL-ELADÁS

Teljesen jókarban lévő Szepessy-féle gyermekocsi eladó. Str. Oituz 141. 2440

Kétajtós légszékény, nagy, zárható szenesláda kerti cement állványok virágtartókkal és egy vörös márványpad eladó. Str. G. Coandă 9. 2434

ÉRTESEM TISZELT VEVŐIMET

hogy vasat, sodronyt, lemezt és szegget ismét korlátlan mennyiségben árusítok.

Csetey Alexandru
2447 vaskereskedés. Arad.

INGATLAN

I. Haas

új ingatlanforgalmi iroda,
Bul. Dragalina 9

AJÁNLJ házakat, telkeket, földeket, szállókat jutányos közvetítési díj mellett. 30.000 leitől felfelé.

INGATLANOK eladásának és vételének közvetítése minden árfokozatban. KÖLCSONOK elsőhelyi betáblázásra. HATSCHER ingatlanforgalmi iroda, Arad Bul. Carol 46 (Lakás agyantott). Telefon: 26-95. 1505

KÜLÖNFÉLEK

Keresek június 1-re bérszongorát és pianót, jó állapotban. Cím a kiadóban. 2444

Fűszerüzleti komplett berendezés eladó. Üzlethelyiség és kétszobás, uccai lakás kiadó. Calea Saguna 54. 2443

Harisnya szemfelszedést és stoppolást legolcsóbban készít harisnyakötőde Str. Moise Nicoră 1. 2195

Keleti és belföldi perzsaszőnyegek, díó, hálók, modern ebédő, kombinált szobák, recamierek, varrógépek, amerikai íróasztal, írógépek, Pianino, rövid kereszthúros zongora és rövid zongora, Stingl-gyártmány, olcsón eladó. Veszünk teljes, lakásberendezési, ékszerket, Zala, logköcsönt közvetítünk a temesvári zálogházba, előleget adunk, olcsón beszábitunk Tempo bizományi üzlet. Fischer Eliza-palota

Legújabb jelentéseink:

Római lapjelentés:

Olasz—orosz megállapodás a balkáni béke fenntartása érdekében

Berlin. (Rador.) Berliini jól informált körökben olyan hírek bukkantak fel, amely szerint

Jugoszlávia és a Szovjet között tárgyalások folynak katonai szövetség gyors megkötése érdekében.

Róma. (Rador.) A Regime Fascista szerint a jugoszláv fővárosban elterjedt annak híre, hogy

Olaszország és a Szovjet között megegyezés jött létre a balkáni béke fenntartása érdekében.

Belgrád. (Rador.) A Politika szerint a jugoszláv lapok egy görög távirati ügynökség

magánjelentését közlik, amely szerint a moszkvai rádió kedden este a következőket közölte:

A Szovjetkormány jegyzéket adott át az angol—francia és német kormánynak. A szovjetkormány ebben a jegyzékben közölte mindhárom kormánnyal, hogy közvetlen érdeke van a Balkán békéjében s a balkáni államok semlegességének fenntartásában.

Bármiféle akció a délkelet-európai államok status quoja ellen a szovjetkormány szembeállítását vonná maga után.

Párisban Olaszország hadbalépésére számítanak

Páris. (Rador.) A francia lapok feszült figyelemmel kísérik a Lüttich és a Mosel közötti harc szakaszait. A Petit Parisien azt hiszi, hogy a csata csak akkor fog teljes mértékben kifejlődni, ha a Maas-folyó partján szembe kerülnek az ellenséges haderők, amire a legközelebbi 24 órában kerülhet sor.

Az angol és francia hadsereg még érintetlen

és az utóbbi napok harcai csak a két hadsereg elővéd harcainak tekinthető.

A L'Oeuvre szerint Németország azt hiszi, hogy most érkezett el a pillanat az olasz

közelbélésre. Előbb még korai lett volna, a nagy csata után azonban már késő lenne.

Az Excelsior azt írja, hogy szavahihető forrásból származó információk szerint

Olaszország hadbalépése Németország oldalán most már kétségtelen.

Csak az a kérdés, hogy Mussolini mikor határozza el magát a szövetségesek blokádja miatti háborúra, hogy így vonja az olasz hadseregre Délkeletfranciaországban a francia haderő egy részét. Ez a „meglepetés” rövidesen be fog következni.

Megkezdődött a szövetséges flotta gyakorlata Alexandria közelében

Kairo. Az egyesült francia—angol Földközi-tengeri flotta ma kifutott Alexandriából, hogy a tengeren megkezdje az előre tervezett flottagyakorlatot.

Kairo városának kiürítésére vonatkozó részletes tervek elkészültek. A sivatag periferiáin egyes katonai zónának nyilvánított városok polgári lakosságát eltávolították.

Ujabb indítvány Amerika beavatkozása mellett

Newyork. A Reuter jelentése szerint a hollandiai regyverletétel után mind erősebb a meggyőződés, hogy az USA nem nézheti tétlenül az európai fejleményeket. A Newyork Times cikkében követeli, hogy azonnal 50 ezer pilótát és erős légi hadsereget helyezzenek készségi állományba, illetve folytassák teljes kiképzésüket. A semlegesség már csak holt fogalom — írja a lap — a semlegesség megsértése mindennapos esemény. Véljük, hogy Roosevelt elnök védelmi javaslatával kapcsolatban a törvényhozó testületek csak nagyon kis ellenállást fognak tanúsítani.

Washington. Az Egyesült-Államok kor-

mánya napról-napra fokozódó érdeklődéssel figyeli az események fejlődését és Cordell Hull külügyi államtitkár ismételt kijelentése, hogy az USA ragaszkodik Hollandia status quojának fenntartásához és hogy Curaçao, illetve Aruba megszállását nem tekinti a holland ügyekbe való beavatkozásnak, vagy a németalföldi gyarmatbirodalom status-quoja megsértésének. Washingtonban ezt a nyilatkozatot Japánnak szánt figyelmeztetésnek tekintik. (R.)

Szövetséges csapatok partraszállása Norvégiában

Berlin. (Rador.) A Deutsche Allgemeine Zeitung azt írja, hogy a német csapatok nagyarányú előnyomulása elegendett a Narvikban levő németek hősi védekezését. Narvik kikötőjét az angol tengeri haderő lönkretette és Svédország valószínűleg megérti, hogy milyen célokat követ Anglia az északi vidéken. A Narviknál harcoló német haderők módot nyújtottak az ércbányák védelmére arra az esetre, ha az angol és francia csapatok megkísérelnék azt elfoglalni Anglia elvesztette a narviki ércbányákat és ezért a német alpesi vadászok, akik elszigeteljen harcolnak Narvik környékén, eleget tettek megbízatásuknak

Stockholm. (Rador.) A Német Távirati Iroda jelenti: A Stockholms Tidningen narvikkörnyéki tudósija jelenti, hogy a norvégek maguk is elismerik, miszerint a német helyőrség katonai szempontból teljesen korrekt módon viselkedik a lakossággal szemben. A németek hősi ellenállást fejtenek ki a számbelileg nagyobb ellenséggel szemben.

London. (Rador.) A norvég főparancsnokság közlése szerint a szövetséges csapatok megszállták Norvégiában Ekvegaardsmoent; továbbá az Oey fjordot és a Reviangendet körülvevő utakat. A norvég csapatok pedig elfoglalták a Vasthal hegységet és utat tör-

tek maguknak déli irányban a Bukhedalen hegységbe. A németek kénytelenek voltak itt dél felé visszavonulni.

Berlin. (Rador.) A DNB jelenti, hogy a német tengerészek újabb norvég hadihajókat fogtak el a norvég partok mentén. Ezeket a hajókat német személyzettel látták el és szolgálatba helyezték.

Katonai intézkedések Kenyában

Róma. (Rador.) A Popolo di Roma szerint az abessziniai olasz gyarmat déli szomszédságában elterülő Kenya gyarmaton különböző rendkívüli katonai intézkedéseket hajtottak végre. Az összes szabadságolt tartalékosokat katonai szolgálatra hívták be.

Vilma királynő a zeelandi haderők parancsnokát fővezérré nevezte ki

London. Vilma holland királynő ma a londoni rádióon át a zeelandi haderők parancsnokát egész Hollandia területére, valamennyi fegyvernem legfőbb parancsnokává nevezte ki.

A Szentatya a háború kiterjedéséről

Vatikánváros. XII. Pius pápa ma egy nyilvános kihallgatás alkalmával rövid beszédet mondott, melyben elszomorítónak ítélte a háború kiterjedését és a kereszténység örök igazságába vetett hit győzelméért imádkozott.

LAPZÁRTA:

(Rador-jelentése)

BERLIN. Szerdán éjjel a német rádió után a véd-erő főparancsnoksága a következő hivatalos felszólítást intézte Belgiumhoz: „A belga kormány május 10-én kijelentette, hogy Brüsszel nyílt város, ott nem tartózkodnak és azon nem vonulnak át csapatok. A német felderítő szolgálata megállapította, hogy Brüsszelen csapatok vonultak át és erődítési munkálatok folynak a belga fővárosban; következképpen Brüsszel nem tekinthető nyílt városnak. A német főparancsnokság felszólítja a belga hadvezetőséget, hogy Brüsszelben minden csapatvonulást szüntessenek meg és az erődítési munkálatokat is hagyják abba. Különböző ezentul nemcsak katonai célpontokat, hanem a várost is bombázni fogják”.

BUCURESTI. Az olasz államvasutak távirati közleménye alapján és a svájci államvasutak utasítása következkében a Bucuresti—Lausanne között közlekedő kocsik csak Milánóig haladhatnak.

LONDON. Hivatalosan közlik, hogy az angol tengeralfővezérek a norvég partvidéken május eleje óta 9 német szállítóhajót süllyesztettek el.

RÓMA. Gabriela hercegnőnek, a piemonti hercegnő gyermekének keresztelését elhalasztották. A keresztelés május 19-ére volt kitűzve.

PÁRIS. A tájékoztató miniszterium jelentése szerint a belga királyi pár gyermekei nem Olaszországban, hanem Londonban tartózkodnak.

LONDON. Smuts tábornok, a délafrikai kormány elnöke üzenetet küldött Vilma holland királynőnek Londonba, melyben az áll, hogy szívesen látja a hazából távozni kényszerült uralkodónőt, akinek országa annak idején a bur háborúban a burok vezérét látta száműzetésében vendégül.

BERLIN. A meghódított holland területek élére Norvégiá mintálára a német kormány a közeli napokban birodalmi főbiztoszt nevez ki.

PÁRIS. Van Kleppens holland külügyminiszter az újságírók előtt kijelentette, hogy a holland meghódítás előtt az országban felhalmozott 20 millió tonna olajat az eltávozó holland csapatok megsemmisítették.

LONDON. A holland tengeri flotta elhagyta a hollandiai partokat.

BERN. A berni egyetem rektorátusa elrendelte az egyetem 15 napra való bezárását. A nem mozósított egyetemi hallgatókat katonai segédszolgálatra osztották be.

BERLIN. A DNB jelenti: A holland fegyverletétel következkében az amszterdami hajóforgalmítás, amely dunai hajózással is foglalkozik, német fenhatóság alá került. A társaság parancsot adott azon hajóknak, amelyek a Dunán bonyolítanak leforgalmat, hogy cseréljék át a lobogójukat. Május 14-től kezdődőleg a társaság hajói ezentul német lobogó alatt hajóznak.